SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoj 3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

THE LIBRARY OF THE
MAR 5 1927
UNIVERSITY OF ILLINOIS

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

No. 9 | Tel. So. Boston 2408 | So. Boston, Mass., Kovo-March 3 d., 1927 | Kaina 5c. | Metai XIV

Lietuvos Sutartis su Lenkija.

Vilniuje Pasilieka Lenkai.

KUN. KRUPAVIČIUS LANKĖS VARŠUVOJ

BERLYNAS. — **Berliner Tageblatt laikraščio korespondentas iš Rygos praneša, jog jam teko tikrai sužinoti, kad tarp Lietuvos smurtininkų valdžios ir Lenkijos pasirašyta sutartis. Einant sutartimi, Lenkija sutinkanti Lietuvai atiduoti Vilnių ir iš jo pasitraukti tada, kada vakarų Europai negręs bolševikų pavojus. Gi Lietuvos valdžia, sutinkanti, kad Lenkijos militarės spėkos Vilniuje pasiliktų ir tą miestą ir apielinkę laikytų iki tol, kol bolševikų pavojus bus prašalintas.**

Anglijos politikos vaisiai

Šioji sutartis reiškia Anglijos politikos laimėjimą Lenkijos naudai. Mat, kaip Anglija, taip ir Francija yra sudėjusios savo milijonus Lenkijos atstatymui ir dabar ieško budų, kad kaip savo investmentus apsaugojus ir atlaikius pradėjusią smukti Lenkiją. O kad tas atsiekti, tai jų ir buvo svarbiausiu tikslu tai tas, kad kiek galima Lietuvą suartinti su Lenkija, neva tai bolševikų pavojaus gręsimu. Bet faktiškai Anglijos ir Francijos yra troškimas tame, kad dėti visas pastangas ir suteikti Lenkijai galimybę įsigalėti rytuose ir ten turėti sau galingą draugę, nežiurint, nors Lenkijos nasruose žutų Lietuva ir kitos pabaltijos valstybėles.

Anglija Džiaugiasi ir Užtikrina paskolą Lenkijai

Po padarytos Lietuvos-Lenkijos sutarties, Anglija labai nudžiugusi. Ji pareiškė, jog užtikrinanti Lenkiji agauti $100,000,000 pas Amerikos kapitalistus New Yorke. Savaimi aišku, kad tokia paskola gauta Lenkijai, kaip tik bus tuomi, kad Lenkija galėtų savę gerai apsiginkluoti ir paskui, jeigu tik Lietuva kiek pradėtų buti nepatenkinta spaudžiama Lenkijos, tai tada su ginklo pagelba bus priversta nurimti.

Kunigas Krupavičius lankėsi Varšuvoj.

Keilios savaitės atgal, Lietuvos laikraščiai paskelbė žinią, jog kunigas Krupavičius lankėsi Varšuvoje delei kokių tai derybų su Lenkija. Tą žinią vėliau Elta buvo užginčinusi. Bet dabar padarytoji sutartis parodo, kad fašistų pasiuntiniai tikrai slapta su lenkais vedė derybas ir savo juodą tikslą atsiekė.

Juk nuo senai kiekvienam kiek protaujančiam aišku, kad šiandieniniams Lietuvos valdonams fašistams yra daug maloniau, kad Lietuvą valdytų Lenkija, negu šalies gyventojų išrinktoji vadinama bedieviška valdžia.

Šitokis Lietuvos smurtininkų susibroliavimas su Lenkija netik nenaudingas, bet pražutingas Lietuvai. Juk sutartyje pasakoma, kad Lietuva sutikanti, jog lenkai valdytų Vilnių ir sykiu visą okupuotą Lietuvą iki tol, kol bolševikų pavojus greš. Tą bolševikų pavoju reikia suprasti taip, kad jis bus gręsiančių iki tol, kol bolševikų valdžia bus Rusijoj. O jei bolševizmas Rusijoj pasiliks amžinai, tai sulyg sutarties ir Lenkijai Vilnius atiduodamas amžinai.

BAISI TRAUKINIO KATASTROFA

MEXICO CITY. — Netoli Tampico miesto sudužo pasiežirinis traukinys. Nelaimėje 40 žmonių užmušta ir 100 sunkiai sužeista. Nelaimė buvo toki didelė, jog mediniai traukinio vagonai kai kurie į trupinius subyrėjo. Daktarai ir slaugės iš visos apielinkės suvažiavo teikti medikalę pagelbą nukentėjusiems.

DEL BADO IŠŽUDĖ ŠEIMYNĄ

UTICA, N. Y. — Guy M. Taylor, ilgas laikas budamas bedarbo ir neturėdamas kuomi aprupinti savo badaujančią šeimyną, nakties laiku bemiegant papjovė savo moterį, keturis kudikius ir pats sau galą pasidarė. Apielinkės gyventojai, kurie pažino tą šeimyną sako, jog jie visuomet taikiai ir linksmai sugyveno. Toki baisi tragdija papildyta ne iš kokio keršto, bet iš susidariusios vargingos padėties gyvenime.

PASIRAŠĖ RADIO KOTROLĖS BILIŲ

WASHINGTONAS. — Prezidentas Coolidge pasirašė Radio kontroliavimo bilių. Tam įstatymui įėjus galėn, kiekvienas, kuris tik turės Radio savo namuose turės mokėti taksus sulyg Radio seto verties. Įstatymas įeis galion su vasario 23 d., 1928 metais.

ITALIJA NESUTINKA NUSIGINKLUOT

ROMA. — Italijos diktatorius Mussolini, atsakydamas į Amerikos prezidento sumanymą jurių nusiginklavime pareiškė, jog šiandieninėje padėtyje Italija jokiu budu negalinti kalbėti apie nusiginklavimą.

KIEK IŠLEIDŽIAMA PLAUKŲ KIRPIMUI

CHICAGO, Ill. Apskaitliuojama, jog Amerikoje šiomis dienomis randasi apie 14,00,000 moterų bei merginų, kurios kerpasi plaukus. Sakoma, kad iki šių dienų sudėjus jų nukirptus plaukus svertų 3,500 tonų. Abelnai imant per metus laiko plaukų kirpimui jos praleidžia apie 100 milijonų dolerių.

AMERIKOS IR ANGLIJOS SANTYKIAI BLOGĖJA

WASHINGTONAS. — Nicaraguos respublikos suirutės sukėlė kivirčius tarp Amerikos ir Anglijos. Mat Anglija atsiuntė į Nicaragua keliatą savo karo laivų su kareiviais neva apsaugoti savo biznio interesus toje valstybėlėje. Gi Amerika į tokį Anglijos žygį žiuri visai kitaip. Amerika mano, kad Anglija tokiu savo žygiu turi tikslą pravesti savo politiką tos valstybėlės gyventojuose ir viską pakreipti savo pusėn. Kaip viskas užsibaigs nežinia, bet Washingtone labai susirupinta tuo reikalu, nes Amerika pasirengus tą valstybėlę paimti savo kontrolėn.

GRĄSINA UŽ PROPOGANDĄ

LONDONAS. — Anglijos vyriausybė pasiuntė Sovietų Rusijai grąsinančią notą nutraukti visus draugingumo ryšius, jeigu Rusija nesulaikys savo skleidžiamą propagandą Anglijoje. Mat Anglija numatanti, jog ant kiek darosi jos su Rusija didesnis draugiškumas, ant tiek Anglijoje plinta bolševikiška propaganda.

KUNIGAS TIKI BURTAMS

BRAITREE. — Kunigas J. Caleb Justice pareiškė, jog jis esąs galutinai persitikrinęs, jog žmogus savo mintį gali perduoti kitam žmogui be jokios elektros arba kitokių įtaisų pagelbos. Šventraštis sako, kad tokie dalykai be Dievo valios negali atsitikti, sakoma, jog tai "burtai".

VANDUO IŠMETĖ 4 KUNUS

PROVIDENCETOWN. — Šiomis dienomis čionais jurių vandenio vilnys krantan išmetė keturis negyvų žmonių kunus, kurie matomai yra prigėrę nuskendus laiveliui keliatas savaičių atgal.

NORI PRAILGINTI PREZIDENTO TARNYSTĘ

WASHINGTONAS. — Pirm negu bus Amerikos prezidento rinkimai 1928 metais, New Yorko valstijos reprezentatorius padavė sumanymą, kad padaryti konstitucijiniu dalyku ir Amerikos prezident. rinkti 10 metų tarnystai. Jis savo sumanyme sako, jog veik visuomet pasitaiko, kad šalies gyventojai prezidentą palieka antrai tarnystai, tai tokis įstatymas pravedus, susitaupyt daug išlaidų kokios buna rinkimais ir bėgyje 10 metų gyventojai tikrai galėtų patirti Prezidento darbus ir jo tinkamumą.

Kad šis sumanymas butų priimtas nesinori tikėti, nes Amerikoje daug politikierių randasi, kurie troškta prezidento sosto, o 10 metų jiems butų ilgu laukti.

ŽIAURUS MERGOS KERŠTAS

BRUSSELIS, Belgija. — Tulas vyras buvo sutaręs vesti merginą Marie Grallons. Kada jų sutartis sugriuvo, tai mergina iš keršto nuėjus išdaužė visus vyro namo langus ir pagalios likus suareštuota ir patalpinta kalėjime nusižudė.

DRUSKOS PRODUKCIJA

WASHINGTONAS. — Statistikos parodo, kad druskos produkcijoje Amerika užima pirmą vietą visame pasauly. Per 1925 metus Amerika eksportavo druskos 6 milijonus tonų, didžiausias eksportas buvo Vokietijon.

LATVIJOS FAŠISTAI PAŽABOTI.

RYGA (musų kor.) Valmieros įvykių pamokyta Latvijos vyriausybė, nelaukdama, kol fašistai vėl suruoš pučą, pradėjo energingai juos žaboti.

Vasario 3 d. politinės policijos buvo padaryta krata Latvijos nacionalistų (tikriau — fašistų) Kliubo pirmininko Priedės bute. **Pas Priede rasta daug svarbių dokumentų, nušviečiančių kenksmingą fašistų darbuotę.** Tuo pačiu laiku buvo padaryta krata ir pas žinomą fašistą Ponę, dar nesenai pasižymėjusį kurstančiomis prieš vyriausybę kalbomis Valmieroje.

Pone yra suimtas. Jis jau senai įtariamas esąs Valmieros pučo įkvėpime. Prieš kelias dienas Latvijos politinė policija gavusi tikrų žinių, kad nacionalistai ruošėsi prieš aktyvių veiksmų prieš vyriausybę. Visas darbas buvęs varomas labai konspiratyviškai, kad neatkreiptų politinės policijos dėmesio. Tatai ir buvę kratų ir suėmimų priežastimi. Be Pone, suimta dar keletas viklių nacionalistų ir karo aviatorius Pulininš. Visi jie nugabenti į kalėjima.

Pasirodė, kad Latvijos fašistai buvo užmezgę tamprius ryšius su Lenkijos ir Lietuvos fašistais. Pas juos rastas platus susirašinėjimas su abiejų valstybių fašistais.

Latvijos visuomenės veikėjai visiškai pritaria vyriausybės žygiams apsaugoti kraštą nuo nerimo, perversmų maražmo ir fašistų priešvalstybinio veikimo. Jie pabrėžia, kad pastaruoju laiku nacionalistų akiplėšiškumas peržengęs visas leistinas ribas ir todel jokiu budu negalėjo buti toliau toleruojamas. Sąrišy su fašistų likvidacija nacionalistiniuose Latvijos sluoksniuose nusiminimas. Del nacioalistų klubų darbuotės vedamas skubus tardymas.

Latvijos karo ministeris Bangerskis patvirtino karo valstybės gynėjo nutarimą perduoti Uolinšo bylą karo teisman.

JON. SINKEVIČIUS ŽUVO KASYKLOSE

OTTSVILLE, Pa. —Port Carbono angliakasykloje dirbanti du darbininkai pamatė, kad kasyklų viršus pradeda linkti ir jiems gręsti mirties pavojus. Jiedu tuo griebėsi stulpais paremti kasyklų lubas, kad išvengti pavojų. Šalia dirbanti du draugai Jonas Sinkevičius ir Plunket pamatė, kad jų draugams gręsia pavojus ir šoko jiem gelbėti. Bet pirm, negu jie spėjo stulpus paremti, žemė pradėjo griuti ir juos užmušė.

SUĖMĖ MAIŠTININKŲ VADĄ

MEXICO CITY. — Meksikos valdžia suėmė tulą Manuel de la Peza, kuris yra žymus Meksikos klerikalų vadas kelti maištus prieš valdžią. Pas jį rasta dokumentai, kurie įrodo, kad jis buvo vienas iš žymių maištininkų ir kaltininkas keliatos įvykusių riaušių prieš valdžią.

NELEIDO GRINIAUS PASKAITOS

KAUNAS, ("L. Ž.") — Vasario 6 d. susirinkus į paskelbtąją D-ro K. Griniaus paskaitą "1905 atsiminimai" rasta prie Rotušės uždarų durų priklijuotas Miesto policijos vado pasirašytas raštas, kuriame parašyta, kad Kauno karo komendanto įsakymu D-ro Griniaus paskaita neįvyks. Paskaitos neleidimo priežastys dar neišaiškintos.

Leidimas paskaitai buvo gautas prieš 4 dienas.

IŠKILMINGAS LENKŲ KURSŲ ATIDARYMAS

Mums pranešama, kad I. 20 d. Kėdainiuose iškilmingai atidaryta lenkų suaugusiems kursai.

Kaip girdėti, lietuvių suaugusiems kursai prie Kėdainių mokytojų seminarijos, veikusieji nuo 1926 m. rudens, turėsią užsidaryti, nes šv. m-ja žada atimti Kėdainių mokytojų seminarijai pašalpą. Gi seminarija tiems kursams

Konkordatas su Vatikanu.

tiekdavo vadovėlius ir kitas mokslui reikalingas priemones.

LENKIŠKA MELAGYSTĖ

VARŠUVA. II. 8. (Elta). "Rzeczpospolitos" žiniomis iš Vilniaus, Sovietų Rusijos spauda Minske paskelbusi sensacinę žinią, kad trečiojo internacionalo operacijų skyrius patiekęs liaudies komisarų tarybai Maskvoj projektą įsteigti Sovietų Rusijos vakaruos lietuvių respubliką, į kurią ieitų kelios pasieny esančios apskritys.

Tai respublikai butų pavesta 100,000 ha miško, kurį einant 1920 met. sutartimi Sovietų Rusija pasižadėjusi grąžinti Lietuvai.

Tos respublikos prieky atsistotų trečiojo internacionale lietuvių sekcijos prezidiumas su Angariečiu ir Kapsuku. Tam projektui įvykdyti pradėtas leisti ir Sovietų Rusijos lietuvių kalba laikraštis "Raudonasis Artojas".

7 BANKIERIAI NUTEISTI MIRTIN

KUSNITSK, Rusija. — Septyni žymųs bankieriai liko teismo pasmerkti miriop už tai, kad jie priimdami žmonių taupimui pinigus panaudodavo savo privačiams reikalams.

ELEKTROS ŠVIESA PARALYŽUOJA ŽUVIS

WASHINGTONAS. — Komercijos departmentas pareiškė, jog jam teko patirti, kad esanti palei ežerus arba upes, kuriose auginamos žuvys elektros šviesa žuvis paralyžiuoja. Sakoma, kad tose vietose, kur žuvys gauna elektros švisos, jos dažnai užauga suparalyžiuotos.

MOTERIS VERTA $25.00

LONDONAS. — Čionais vienas senbernis pabėgo su tulo Humphrey motere. Vyras tą kavalier. apskundė teisman ir teismas priteisė, kad moterės pasisavintojas, tos moterės savininkui užmokėtų $25 kaipo padarytą nuostolį. Sulyg teismo sprendimo išeina, kad tojė moteris tik $25.00 verta.

TOKIO. — Gautas pranešimas, kad Amerikos tavorinis laivas Elkton nuskendo apie 1,000 tolumoje palei Luzon. Su laivu sykiu nuskendo ir 18 ant jo esančių žmonių. Laivas buvo prikrautas 3 milijonų dolerių vertės cukraus.

SU LENKIJA BROLIŠKAS SUGYVENIMAS

KAUNAS. Elta. (Liet. Pasiuntinybė Amerikoje) Vasario mėn. 25 dieną Ministeris Pirmininkas prof. A. Voldemaras skaitė Seime deklaraciją, kurios tezės šitokios:

Lietuvos užsienių politika gali buti lietuviška. Pagrindiniai užsienių politikos dėsniai: nepriklausomybė, Vilnius ir jokių artimesnių ryšių su didžiaisiais kaimynais. Lietuva turi buti neutrali valstybė tarptautinėmis neutralumo garantijomis. Santykiuose su Lenkais pagrindinis reikalavimas — grąžinti Lietuvai okupuotą kraštą. Lietuva sutinka derėtis su Lenkija tuo pagrindu, nors derybos bent dalinai priartintų Lietuvos siekius, bet iniciatyva priklauso lenkams. Prieš pačią Lenkiją Lietuva neturi neapykantos.

Artimiausioje ateityje sudaromas konkordatas su Vatikanu.

Diskusijos del Vyriausybės deklaracijos įvyks kovo mėn. 3 dieną.

Ši Lietuvos pasiuntinybės žinia parodo, kad dabartinė Lietuvos valdžia, kuri skelbėsi esanti didžiausiame ir griežčiausiame nusistatyme prieš lenkus šiandieną jau skelbiasi Lenkijos draugė, nes neturinti jokios prieš Lenkiją neapykantos!

Taipgi pasakoma, kad greičiausioje ateityje bus sudarytas Lietuvos konkordatas su Vatikanu, kur be abejonės, kad Vatikanas pastatys savus reikalavimus Lenkijos naudai ir klerikalų įsigalėjimui bei Lietuvos atidavimui į Lenkijos ir Vatikano pinklias.

Čia jau jokių komentarų nereikia. Kiekvienas skaitytojas gali aiškiai suprasti, kur link Lietuvą veda šiandieninė valdžia.

BAŽNYČIOS VIRTO ŠOKIŲ SALĖMIS

KONSTANTINOPOLIS. — Šventos Sofijos bažnyčia, kuri pastatyta 326 metais ir buvo viena iš garsiausių ir seniausių bažnyčių pasaulyje — tapo paversta šokių sale. Numatoma, jog ir daugiau bažnyčių Turkijoje turės likti salėmis, nes žmonės pradeda jas nelankyti.

MOTINA NUŽUDĖ SAVO KUDIKIUS

TOKIO. — Toshi Karasova, 40 metų moteris, nužudė savo šešis kudikius ir pati savę nusinuodino. Ji tą padarius kaipo keršindama savo vyrui, kam jis jai nesutinkant pardavė banką.

A. L. T. Sandaros Reikalai.

KONTESTININKŲ ARMIJA DIDĖJA

Perveitą kartą pagarsinome, jog jau gerokas burys užsiregistravo kontestan. Dabar dar prisidėjo keliatas gana energingų veikėjų, kurie nustebins visus. Pastebėtina tas, kad šį sykį jau susilaukėme Pittsburgietį p. J. Virbicką ir visą burį Chicagiečių: J. Bardauskas, P. Ptraitienė, K. Rugis, Jonas Čepukas ir K. J. Semaška. Valio Chicagos Sandariečiams, mes laukiame jusų didelių darbų ir neapsiriksime. Pas jumis yra daug galimybių ir jųs viską galite padaryti ir nėra klausimo jog padarysite. Parodykit Rytams ir Pietams, jog Chicagos lietuviai gyvi energingi ir nebilia kurie prie jusų gali prilygti.

SEKANČIĄ SAVAITĘ PASKELBSIME

Kurie galite atspėti kas šiandieną pirmoje vietoje stovi pradėtame Sandaros Auksiniame Konteste? O vienok jau keliatas yra labai toli pažengusių, o kiti smarkiai juos vejasi ir iki paskelbimo galės dasivyti. Tad kurie tik kiek turit visi prisiųskite, kad galėtum seančiame numeryj paskilbti visų stovį.

NORINTIEMS UŽSIREGISTRUOTI.

Kurie Sandariečiai arba "Sandaros" skaitytojai norite užsiregistruoti į Sandaros kontestą ir laimėti brangias dovanas, nesivėluokite. Užsiregisruoti galite ir be Sandaros kuopų susirinkimų. Tik prisiųskite savo vardus ir antrašus ir susitarę prisiusime jums reikalingas informacijas.

KONTESTUI PRASIDĖJUS

Prasidėjo Sandaros kontestas. Visų Sandariečių yra didžiausia užduotis, tai pradėti organizatyvo darbas ir sujungti lietuvių spėkas Sandaros organizacijon.

Padarytas perversmas Lietuvoje nimaskavo musų veikėjus ir laikraščius. Aiškiai pamatėme, kam rupi liaudies reikalai, o kam vpatų, trokštančių garbės ir liaudies spaudimo. "Sandara" kaip tik atvirai stojo griežton kovon už liaudies reikalus ir pasmerkė tuos, kurie šiandiena Lietuvos liaudį prispaudė ir pavergė. Čia aiškiai matome, kad su Sandariečiais mums visiems pakeliui ir dirbkime stoję.

Conn. valstijos Sandariečiai sujuskime. Pasirodykime mes pirmutiniai ir žirmenybės niekam neužleiskime. Pas mus energijos ir pajėgų darbams nestokoja. Tik pasijudinkim, o milžiniški darbai bus nuveikti.

Taigi gerbiamaVisuomenė, atsišaukiu į visus laisvai manančius lietuvius Connecticut ir apielinkės valstiju. Stokime visi prie Sandaros ir dirbkime prie jos kiek katras galime, nes tai šitas laikraštis "Sandara" yra musų ateitis ir musų vadovas ir nepritaria piktai arba priešingai musų pusei, kad šitą laikraštį išlaikyti tai reikia darbo ir auku. Taigi gerbiamieji stokime prie kontesto, rinkime skaitytojus ir kitus visokius apgarsinimus ir spaudos darbus, duokime daugiausia darbo ir pelno Savam laikraščiui "Sandarai".

Broliai lietuviai ir sesutės, mes visi gerai žinom, jei mes nedirbsime savo naudai, tai bolševikas arba fašistas del mus nedirbs, nesgi [illegible] anie laukia musų prapulties, ir mus nori išnaikyti. Tenka išgirsti nuo nekuriu draugų kalbant, sako, ką macina jau dirbom, dirbom ir aukavom, betgi dabar niekas nesidaro, jau daugiau neaukausim ir nedirbsim, nes Lietuvoj nauja valdžia, tai sugadino žmonėms daug upo ir atėmė energiją. Betgi gerbiamieji aš turiu pastebėti kad ir šita Lietuvos valdžia galima sakyti tik tuom laikinė. Žinote, kaip numirėlio šešėlio prieš mėnulį nematyti, tai ir šitos fašistų valdžios tuoj bus nematyti. Betgi broliai nenusiminkime, turėkime viltį ir dirbkime kiek katras galime, nes mumis viskas išeis ant naudos. Aš pats myliu visus Sandariečius ir stoju į darbą, dirbsiu kiek galėdamas laike kontesto ir toliaus. Tiktai reikia noro ir pasišventimo, o pasekmės buvo ir bus.

Teisybe, jei rankas pasidėję sėdėsime, kaip anat nebylis, tai iš to nieko nebus, betgi vyrai prie darbo! Aš norėčiau matyti kas šįmet augščiausį laipsnį kontesta laimės, tai tas vertas bus didelės garbės tarpe Amerikos Sandariečių.

L. Natkevičius

SANDARIEČIŲ DARBAI

CHICAGO, ILL. (North Side). — ALT. Sandaros 23-čia kuopa laikė mėnesinį suisrinkimą vasario 20 d., 10 val. ryte, Liuosybės Salėje. Narių atsilankė apie desėtkas, turbut del to, kad vakar vakare musų kuopa turėjo balių. Raportai buvo priimti. Baliaus rengimo komisija pranešė, jog dar galutinai iki centui negalima pasakyti, bet paviršutinai liks pelno apie 20 dolerių.

Naujuose sumanymuose, kuopa išrinko tris kontestantus, Sandaros vajui. Išrinkti šie gerb. Sandariečiai p. Kazys Rugis, Jonas Čepaitis, solistas ir K. J. Semaška, — visi gerai žinomi Chicagos lietuviams.

Margučių Kontestas.

Stasys Jokubauskas, pakėlė sumanymą, kad musų kuopa surengtų margučių kontestą. Jis kalbėdamas apie tai, pirmas sudarymui lėšų, paukuoja $2.50 auksu.

Sumanymas tampa įnešimu ir vienbalsiai perėjo. Sekami nariai pasižadėjo po vieną dolerį: Semaška Rugis, Čepukas, Čepaitis ir Žilė, o iš kasos dadėta il 10 dol. Reiškia, viso kontesto lėšų bus išmokėta 10 dol. už gražiausius margučius. Bet pirma dovana yra $2.50, kitos žinoma bus žemesnės.

Komisija tapo išrinkta p. St. Jokubauskas, K. J Semaška ir A. Žilė. Šis puikus vakaras bus surengtas balandžio 24 d. nedėlios vakare. Liuosybės Salėje 1822 Wabansia ave. pradžia 6:30 val. Sandariečiai ir Sandarietės darykit planus, kaip numargint, idant gavus puikią dovaną garbę už marguti.

Plačiai buvo diskusuota apie Sandaros Seima i musų 4ta apskritį. Kuopa turi išrinkus 5 atstovus ir todel patarė, kad apskritys tuoj imtusi už da vidujinė politika paliktų atskirios. Musų kuopa pilnai remia Sandaros Centro nusistatymą kaip ir organo krypti. Žinoma, keismais [illegible] pagerinsi, bet rimta poltinė kova už demokratiją turime testi iki galui, kol smurtininkai neatstatys konstitucijinę Lietuvos valdžią.

Kražių Ksaveras.

MONTELLO, MASS.

Sandariečių žiniai

Gerbiami nariai ALT. Sandaros 24 kuopos, kiekvienam lietuviui yra žinoma dabartinė momentė svarba, o tuomi labiausiai sandariečiams. Jau artinas laikai, kad Amerikos lietuviams reikės labiaus susirupinti musų Tevynės Lietuvos likimu. Juk šiandieną kiekvieno lietuvio širdis nujaučia blogą Lietuvos padėtį, o tame labiau Sandariečiai turime susirupinti ir lankyti savus susirinkimus buti prisirengę atėjus laikui stoti ir pagelbėti Lietuvos nuskriaustai visuomenei. Todelei reikia patiems sandariečiams buti susitvarkius.

Šiuomi ir yra šaukiamas ALT. Sandaros 29 kuopos susirinkimas, pėtnyčios vakare, 7:30, Kovo, March 3 diena, L. A. Kliubo svetainėje, 113 Ames st., Visi nariai malonėkite nepamiršti.

Kuopos pirmininkas

A. Vaitkus.

LAWRENCE, MASS

Am. Liet. Taut. Sandaros 12 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, Kovo (March) 6 dieną kaip 9 v. ryte J. J. Urbšos ofise, 101 Oak gatvės.

Gerbiamieji draugės ir draugai malonėkite skaitlingai atsilankyti į susirinkimą, nes turime daugel svarbiu reikalų, kuriuos butinai turėsime apsvarstyti.

Protokolų rašt.

A. Bagdonas

Teisme.

Teisėjas: Tamsta" kaltina rubų pavogime teatre. Ką pasakysit Tamsta savo pasiteisinimui".

Kaltinamas: "Vagystėje nesu aš kaltas. Nes ten aiškiai buvo parašyta garderobas veltui.

Korespondencijos.

VASARIO 16 ŠVENTĖ IR A. A. BASANAVIČIAUS PAMINĖJIMAS

BROOKLYN, N. Y. — Vasario 20 d. ivyko iškilmingas apvaikščiojimas Lietuvos Nepriklausomybės 9 nių metu sukaktuvių ir liudnas paminėjimas mirties Lietuvos Patriarcho, D-ro Basanavičiaus.

Apvaikščiojimo programas susidėjo iš kalbų, kurias pasakė p. Pius Bukšnaitis ir J. O. Širvydas. Taipgi dainavo Operetės Choras ir keletas solistų. Apvaikščiojimą rengė ALTS. 1-ma kuopą, programą vedė p. J. Ambraziejus.

Programos pradžioje L. Operetės Choras sugiedojo Lietuvos Himną. Po tam p. J. A. Lengvinas, nesenai čia atvykęs iš Chicagos, puikiai sudainavo dvi anglų kalboj daineles ir Lietuvių kalboje: "Era mano brangi". Jo stambus basso balsas gana publikai patiko.

Po tam kalbėjo p. Bukšnaitis. Jisai kalbėjo gana ilgokai, priminęs Nepriklausomybės šventės gilią reikšmę. Pabriežė garbinguną Tėvynės meilės, kaipo motinos meilę. Padarė puikių palyginimų iš gamtos, kaip net visi gyvunėliai savo gimdytojus ir savo prigimtas vietas myli. Tik du gyvunai nemyli, butent šuva ir gegutė; nes šuniukas savo motiną kanda, o gegutė svetiman lizdan kiaušinį deda. Delto visur ir yra žinomas paniekos keiksmas: "suns vaike!"

Publikai jo kalba labai patiko.

Pertraukoje buvo rinkta aukų padengimui lėšų. Surinkta šiaip — J. Andriuškevičius ir J. Beržietis — po $2.00; K. Bagdonas, P. Mikolainis, M. Vaškevičius, B. Bagdonienė, A. Atkočius, A. Povilauskas,, J. Poškus, A. Razminas, J. Milkeris, T. Sušinskas, J. Žarnauskas, S. Rumša, J. Rugis, J. O. Širvydas, K. Strumskis, M. Bulka, J. Verveckas, V. Jankus, J. Paukštys, I. Stanis, P. Kaltavičius, J. M. Danielius, K. Širvydienė, Benaitis — po $1.00; A. Lučka, K. Saurusaitis, X., A. Lėlis, Deikus, O. Litvinaitienė — po 50 c. Smulkių $19.00. Viso surinkta $50.

Po pertraukos Lietuvių Operetės Chohras sudainavo: "Malda" (nauja Vanagaičio kompozicija pagerbimui kritusiems už Lietuvos laisvę), "Molio Uzbonas' ir kitas.

Šį vakarą ypatingai šauniai ir su puikum upu Operetės Choras vakarėli pagražino.

Po tam mylimas dainininkas basso, K. Saurusaitis, sudainavo solo (pianu lydimas Ald, Kriaučiunaitės): "Suspausta Krutinė" ir "Iš Provencos Išėjai". Atšauktas publikos vėl sudainavo: "Jausk ir Mylėk" Publika katučių jam negailėjo.

Kalba J. O. Širvydas. Jisai pirmiausiai pakviečia publiką pagerbt atminti Lietuvos Patriarcho, D ro Jono Basanavičiaus, kuris Vilniuje pasimirė Vasario 16 d. Visi sustoję, minutės tylėjimu atidavė paskutinę pagarbą tam didžiam Lietuvos vyrui.

Savo kalboje, p. Širvydas pabriežė istorinius Lietuvos etapus. Sako, ši 9-nių metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvės yra etapas 500 metu senumo nuo Vytauto Didžiojo laikų, kuomet Lietuva buvo valstybė nuo Baltiko iki Juodųjų marių. Tai Lietuvos kova su Slavais. Prieš Vytautą dar buvo etapas 200 metų iki kunigaikščio Ringaudo, kuris surinko Lietuva į vieną kuną. Tar buvo Lietuvos kovos su Teutonais, kuriuos tik Vytautas sukriušo. Dar vienas etapas nuo Ringaudo siekia vėl 400 metų, kuomet Vaidevutis su Bruteniu surinko kruvon Prusu Lietuva ir parašė pirmutinius Lietuvos įstatymus. Tai buvo kovos su Mazurais. Nuo 700 m. po Kristaus ir ankstyn vėl etapas Lietuviu kovos su Hunais, kurie daug lietuviškų valstybių prarijo.

Tie visi etapai yra pavyzdžiu musu Tautos tvermingumo. Kvietė ir toliau Lietuviu vienybėn, santaikon, nes tik jose galima augštesnis laipsnis ir gerovė pasiekti.

Po prakalbu, dainavo musų "lakštutė", p. Marė Strumskienė: "Vai greičiau, greičiau" ir "Ko vėjai pučia". Puikiai sudainavo!

Ant galo duetas — M. Strumskienė ir baritonas F. Morkus sudainavo: "Aš išsivilkčiau čigono rubais" ir "Kiškelis". Publika davė katučių ploti kad net sienos skambėjo.

Tuo ir užsibaigė apvaikščiojimo programas.

Abelnai apvaikščiojimas išėjo gana dailus. Žmonių buvo susirinkę apie 300, nežiurint, kad nuo pat ryto siautė didelės sniego audros ir nežiurint, kad keletas kitų pramogų buvo visame Brooklyne. Viš tai graži, patriotinga publika.

REZOLIUCIJA PRIEŠ SMURTININKUS

PITTSBURGH PA. — L. M. D. 142 Orr st., Pittsburgh, Pa., laikytam savo mėnesiniam susirinkime, Vasario 13 d., 1927 m. savo svetainėj apart savo D-jos reikalų, paėmė apkalbėjimui ir Lietuvos reikalus ir kadangi smurto keliu liko nuversta žmonių rinkta valdžią, gruodžio 17 d. 1926 m. ir areštuojami ir šaudomi Lietuvos piliečiai.

Kadangi tie įvykiai kenkia mus neprigulmybei ir pavergė mus brolius, atimant konstitucijoj garantuotas žmogaus teises, mes visi griežčiausiai protestuojam prieš juoduosius smurtininkus, pareikšdami jog mes niekuomet nepripažysim juos šalies šeimininkais.

Visomis išgalėmis šelpsime tikruosius tautos išrinktus žmones, kaip tai prez. Dr. K. Grinių, min. pirm. M. Sleževičių ir jo kabinetą.

Reikalaujam, kad butų atitaisyta sulaužyta konstitucija ir grąžinta žmonių apsisprendimo teisės.

L. M.D. varu,
Rezoliucijos Komisija
J. A. Kazlauskas
Juozas Visleuskas

PAVYZDINGA DAILĖS DRAUGIJA

NEW BRITAIN, CONN. — Čia L. N. Varpo draugija gyvuoja apie dešimt metų. Nuo pat jos susitvėrimo, turbut užima pirmutinę vietą visoj Conn. valstijoj, atsižymėdamą savo gražiausiomis liaudies dainelėmis. Neatsisakydavo patarnauti apskriciams, kaip tai, Sandariečiams, S. L. A. kuopoms ir šiaip pašalpinėms draugijoms, kur sutraukdavo tukstantinę publiką, pasiklausyti gražiausių dainų. Buvo viskas gerai.

Pastaruoju laiku, kaikuriuose laikraščiuose tilpo šlykščios korespondencijos, kad pakenkus varpiečiams veikti ant toliau, arba tiesiog sakant, tą dailės draugiją, kuri gyvuoja per dešimt metų ir linksmina publiką su savo gražiausiomis dainomis, reikia sugriauti. Vienok varpiečiai neatkreipia atydos ant tų šlykščių korespondenciju ir šiaip pliovonių, savo darbą varo pirmyn.

New Britainietis

Diplomatija

Tėvas (sugavęs mažą Antanuką išdykavime): — Ar tu nežadėjai man daugiau neišdykauti — ką?

Antanukas: — Žadėjau, tėveliuk.

Tėvas: —Ar aš nežadėjau rykščių, jeigu to tokiu nebusi — ką?

Antanukas: — Žadėjai, tėveliuk. — Bet jeigu aš savo pažado nesu ištesėjęs, tai kam tau savo laikytis!

Sandaros Auksinis KONTESTAS

Prasidėjo Vasario 1, Baigsis Kovo 31, 1927

DOVANŲ SKAIČIUS NEAPRYBOTAS

VISI DOVANAS GAUS, KURIE TIK KONTESTE DALYVAUS.

Štai už kokius atsižymėjimus kokios dovanos bus duodamos:

1. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 4,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $50.00

2. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 3,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $45.00

3. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 3,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $35.00

4. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 2,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $30.00.

5. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 2,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $25.00

6. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 1,500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės ..... $15,00.

7. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 1,000 pointų, gaus auksinę dovaną vertės ..... $10.00.

8. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 500 pointų, gaus auksinę dovaną vertės $5.00

9. Kiekvienas kuris gaus nemažiau 300 pointų, gaus dovaną knygomis vertės $5.00

10. Kiekvienas, kuris gaus nemažiau 200 pointų, gaus dykai "Sandaros" prenumeratą metams.

Visi Kontesto dalyviai gaus po pažymėtą dovaną, kuris dasivarys iki minėtų pointų skaičių. Apart minėtų dovanų, Kontestininkai gaus ir dar kitas dovanas, kurios yra nemažesnės už pažymėtas. Apie jas pranešime Kontestan užsiregistravusiems.

TUOJ UŽSIREGISTRUOKITE VISI!

Visos Sandaros kuopos pirmuose savo susirinkimuose išrinkite darbuotojus ir prisiųskite jų vardus, pavardes, antrašus ir paveikslus užregistravimui Centre. Gali užsireigstruoti ir pavieniai Sandariečiai arba kad ir "Sandaros" skaitytojai. Visiems yr proga laimėti dideles dovanas.

Visiems užsiregistravusiems tuoj suteiksime visas informacijas apie Kontesto taisykles ir jo eigą, kokiu budu Kontestininkai galės gauti pointų skaičių ir kaip juos lengviau gauti. Gauti aukščiausį pointų skaičių — 4,000 yra visai lengva ir kiekvienas tą pasiekti galės. Užsiregistravusiems tuoj bus pasiųstos informacijos ir reikalingos blankos. Nevilkindami kreipkitės sekančiu antrašu:

"SANDARA"

327 E. Street, South Boston, Mass.

Simas Baltutis.

Susilaukė

Kalniukų kaimo gale, kiek nuošaliau kitų gyventojų, gyveno jau nebe pirmosios jaunystės žmogus Jokubas su savo žmona, kuri už jį buvo keliais metais jaunesnė. Vaikų juodu dar neturėjo, bet daug ko jau buvo matę, pergyvenę ir juodą regėję ir balta — jau abu vargų mėtyti ir vėtyti. Nebejauni juodu ir porą susiėjo, todel buvo ramus, nemėgo jokių triukšmingų pramogų, bei sueigų; šalinosi nuo viso to, kas butų galėjęs sudrumsti juodvieju ramumą. Nedaug ką juodu teturėjo, netroško turtų ir visuomet buvo patenkinti tuo, ką turi. Jeigu kartais pritrukdavo ko, ar tai pieno, ar uždaro, nieko vienas kitam nesakė, nesibarė, nesivaidijo, bet tyliai valgydavo juodą putrelę, arba bulves su kanapine druska. Nuo pat pirmosios susituoktuvių dienos, vienas antram dar neištarė blogo žodelio, vienas kito nesupykino, neužgavo nė su lapu. Nesikišo juodu ir į kitų, savo kaimynų įvairius nesusipratimus ir barnius. Niekam nieko blogo nedarė, neieškojo priekabių, užtat labai kreivomis žiurėjo į tuos, kurie kitus skriaudžia, kurie nesugyvena taip, kaip ištikrųjų reiktų žmonėms sugyventi.

Jeigu Jokubų trobelė butų buvusi — kur nors krumuose, o ne ant kalniuko ties keliais gluosniais ir vienu ąžuolu, tai niekas nebutų žinojęs, kad juodu gyvena tame kaime. Tarytum visai judviejų čia nėra. Net ir dešimtininkas, varynėdamas žmonės į kaimo sueigas, Jokubą užmiršdavo, nes žinojo, kad jis vistiek neišsirengs. Mažai kas čia teužeidavo, nebent koks kaimynas darban užprašyti.

Taip ir bėgo gražaus Jokubų sugyvenimo diena už dienos. Ant mažo sklypelio savo žemės, išsilaikė karvę, avį, paršiuką ir keletą vištų. Kartais, didesniais darbymečiais, išeidavo kaimynams padėti darbų nudirbti, už tai gaudavo ką nors. Ir iš to veik susidarė jų ramaus gyvenimo eiga.

Pats Jokubas nebuvo jau taip liemeningas vyras, bet stiprus, pastovus, šaltai viską apgalvojantis, niekuomet neskubąs. Darbe buvo netingus, užtat mažą savo žemės sklypelį gerai ir laiku visuomet apdirbdavo. Darbymečiais išeidavo uždarbiauti, o jei nebudavo kur — skalbė geldas, pynė sėtuves. Prie pastarojo darbo turėjo didelį patraukimą. Užsidegdavo ilgu cibuku savo pypkę, atsisėdęs ant stulpelio, su atsidėjimu, iš lėto apžiurinėdamas tašydavo storus drebulių kamienus, abliuodavo juos, skaptuodavo ir dailindavo kaip bemokėdamas. Užbaigęs ką dirbti, gerai dar apžiuri, ar nėra kur skylę padaręs, ar įplyšusi ir, radęs viską kaip reikiant, pasibraukia po pažastimi, pypkę rukydamas, nešdavo ukininkui, kuris pirmiau budavo užprašęs. Gaudavo už tai lašinių bryzą, miltų tarbikę, duonos puskepalį, o kartais ir pinigų vieną kitą skatiką. Niekuomet jis nesiskundė, kad ten tas ir tas mažai jam tesumokėjo už darbą. Jeigu kas Jokubo užklausdavo:

— Kiek reikės už tokį dailų darbą?

— Nežinau, — tyliai atsakydavo Jokubas, — kiek pats jau išmanysi tiek ir duok. Gal gelda bus negera, ar ką.

— Už Jokubą geriau jau niekas nepadarys, niekas taip neišdailins. Jam nagai ant to sutverti, — atsakydavo ukininkas ir duodavo Jokubui, "kiek išmanydamas". Besirengiant Jokubui eiti namo, dar ir ukininko žmona primesdavo jam ar tai dešros galą, ar užkulo šmotelį. Kartais, jeigu Jokubas sutikdavo ir rugusiu pienu pavaišindavo, arba ir medaus lekštelės nepagailėdavo. Už viską Jokubas dėkodavo, o šeimininkai girdavo gražiai padarytą geldą, ir taip jį išlydėdavo iš kiemo. Jokubas grįžęs pas žmoną, atiduodavo jai ką gavęs ir vėl dirbo geldą, arba sėtuvą.

Žmona paėmusi iš vyro dovanas, tvarkiai padėdavo jas į savo vietą ir niekuomet taip pat nesakydavo, kad mažai, girdi, Jokubai tegavai už darbą. Padėjusi dovanas, tardavo vieną kitą žodį Jokubui ir vėl sėsdavo už ratelio verpti, arba eidavo apyvoką.

Jokubienė savo budu truputį skyrėsi nuo savo vyro budo. Ji, kaip žmonės sako, buvo karštesnio kraujo, daugiau šneki ir be galo atvira. Mėgo retkarčiais užeiti pas savo kaiminkas ir pasišnekėti, pasitarti, smulkiais reikalais, pasidalyti kokiu didesniu įspudžiu. Buvo nemažo ugio, storoko sudėjimo ir gana nesunykusi. Žodžiu, moteriškė dar pagyvenama ir visko galėjo tikėtis. Veidas jos buvo apskritas, pilnas, plaukai juodi, akys mėlynos. Kaip moteriškė, mokėjo dailiai verpti plonus siulus. Kaiminkos jai atnešdavo geltonų linų, o ji tik verpdavo ir verpdavo. Tuo uždirbdavo vieną kitą skatiką, arba ir žimnasties kiek. Savo mažą šeimininkės ukį neblogai tvarkė. Jos paršiukas visuomet buvo riebus, nutukęs. Vištos jaukios, gerai prižiurimos, nuolat jeidavo vidun, šokdavo savo šeimininkei ant skraito.

— Na, marguckės, — sakydavo ji vištoms, — o ko jųs norit? Bėkit sau laukan, juk prilesusios esate. Neturiu laiko su jumis užsiimti. — Ir išvarydavo drąsias vištėles pro duris laukan, o šios, lyg klausyti nenorėdamos, vis žiuri galvas perkreipusios.

Vyrą savo mylėjo iš visos širdies. Visuomet jį užjausdavo, nors ir mažiausiame nepasisekime; švariai užlaikė. Niekas nematė, kad Jokubas butų buvęs kada neskalbtais marškiniais, ar purvinais, juodais autais. Visuomet buvo baltas kaip gulbės. Jokubas užtat ir mokėjo žmonai atsilyginti, kur ir kuom tik galėdamas, vis ją užeidavo, pavaduodavo.

Bedirbdami dažnai juodu įsikalbėdavo apie įvairius dalykus, apie šventųjų gyvenimą, apie dabartinius žmonių vargus, o kai kada ir apie savo ateitį. Užėjus ilgiems žiemos vakarams, susėsdavo juodu prie šilto pečiaus ir besidarbuodami kartais net dešimtos valandos sulaukia. Jokubienė verpia plonus geltonų linų siulus, o jis pina dažniausiai sėtuves ir taip savęs ramiu, tyliu balsu šnekasi.

Vieną vakarą Jokubienė buvo mažiau šneki, negu kituomet. Verpdama kraipo galvą ir vis žiuri į Jokubą, kuris čia pat, taip paskendęs mintyse, pynė iš pušies šaknų sėtuvę. Priverpusi veik pusę špulės, Jokubienė sustabdė ratelį, ištepė kur reikia taukais, pasitaisė geriau sėdėti ir užkišo rankas už nugaros prie šilto pečiaus.

— Ar bežinai kiek tu esi pridirbęs tų sėtuvių? — paklausė ji žiurėdama į bedirbantį vyrą, — manau, kad jų jau nebesuskaitytum.

— Kam čia man jas skaityti, — atsakė Jokubas nepakeldamas nuo sėtuvės akių, — bene čia jos koks turtas, ar kas.

— Kad ir turtas butų, vistiek mums nereikalingas, juk su savim į kapus nenusinešime, o palikti neturime kam.

Abu nutilo. Ratelis vėl suurzgė. Tačiau nebesekėsi verpti: siulas vis truko ir truko. Jokubienei, jos pačios pasakyti žodžiai, nėjo dabar iš galvos. Vis stovėjo posakis, kad "neturim kam palikti". Ir ji lyg atsiduksėjo, kad juodu tokie viengungiai kaip sausųs kadugiai; iš judviejų, Jokubienės manymu, nei taukų, nei plaukų.

— Bepigu, — mano ji verpdama, — jiems, kurie vaikų turi. Bus kam savas lizdas palikti. O kas iš musų lizdelį paveldės? Vėl sustabdė ratelį, nedrąsiu žvilgiu pažiurėjo į vyrą ir ilgai, ilgai nenuleido nuo jo akių. Vyras, lyg jos žvilgių pažadintas, irgi pakėlė į ją akis, o paskui paklausė:

— Ką taip gero mislini?

— Mislinu, kaip žmogui yra negerai, kad nėra kam palikti savo turtelio. Atsimeni, ana, kaip išėjo su Jono Kručkaus turtu? Toks pat buvo viengungis. Mirė ir viską išnešė svetimi, išgrobstė kas ką tik begalėjo. Ir dabar dar tebesitąso po teismus. O jei butų savam palikęs, nebutų tiek žmonių prie blogo ir gobšumo privedęs. Dievas mato viską, lai atleidžia jiems, bet nusikaltę yra nemažai, savo neteisybėmis užrustino Dievą.

— Nėra jau gerai, nėra, — lyg susirupinęs atsakė Jokubas, — bet mes juk gal pagyvensim. Jei tik Dievulio bus tokia valia.

Žmona tarytum dar aiškiau norėdama nušviesti savo mintį, sako:

— Ir tikrai reikia pagalvoti, kam paliksime, kam užrašysime savo turtą.

— Te, motin, anksti apie tai dar kalbėti, — trumpai bet kažkaip juokingai atsakė Jokubas.

— Nebeanksty, jau ne...

— Niekus kalbi. Juk mudu dar nesame ištižę kaip lepšės,— pasijuokė jis, — antai ve, Trumpučiai, senesni bus už mus o kokio gražio sunaus susilaukė. Gal duos Dievas ir mums... ir nebaigęs nusijuokė. Pažvelgė į žmoną. Ši rimtai verpė, lyg negirdėjus butų vyro žodžių. Tačiau širdy kaž ką nepaprastą paslėpusi laikė. Ir jei vyras butų dar ką nors sakęs, visa savo paslaptį butų jam išliejusi. Pasijuto esanti dar stipri ir laukė, kada Jokubas prakalbės, bet jis nieko daugiau nebesakė, matyt, kažką rimtai galvojo. Iškrapštė iš pypkės pelenus, prikimšo naujos tabokos, užsidegė, patraukė keletą stiprių dumų, pažiurėjo dar sykį į pypkę, ar gerai dega, su pirštu pamurdė giliau tabaką, nusispiovė aslon ir ėmėsi darbo. Ši vakarą norėjo užbaigti pinti sėtvvę. Žmona rengėsi gulti.

(Bus daugiau)

Naujausios žinios iš Lietuvos

NUBAUDĖ UŽ NETEISINGĄ ĮSKUNDIMĄ

UKMERGĖS nuov. Taikos Teisėjas 1925 m. kovo mėn. nubaudė Ulijoną Apenkiną ir Timofėją Trofimovą, abu Giedraičių vals. po tris mėnesius kalėjimo už tai, kad jie abu susitarę melagingai įskundė Valstybės Gynėjui, buk N. Teismo Tardytojas papirktas suklastojęs tardymo protokolus, kuriais pasiremiant Karjuomenės Teismas 1923 m. kovo mėn. nekaltai nusmerkęs Simoną Trofimą ir Demijoną Apenkiną sunkiųjų darbų kalėjimu. Vienas iš kaltinamųjų su minėtu sprendimu sutiko, gi antrasis padavė Apygardos Teismui apeliacijos skundą. Kauno Apygardos teismo sesija Ukmergėj šio sausio 22 d. Taikos Teisėjo sprendimą patvirtino ir apeliacijos skundą atmetė.

Tai tur but viena iš panašių bylų, kur provokatoriai patys prisipažino.

NAUJI MOKESNIAI

ROKIŠKIS. Ant pataisymo kapų ir bažnyčios sargo namų yra nutarta rinkti po 60 c. nuo hah, nors tuose namuose gyveną žmonės moka nuomą. Panevėžio vyskupo rumams uždėta nuo galvos po 1 litą.

Gimnazijos tėvų komitetas nutaręs imti iš kiekvieno moksleivio po tris litus pataisymui moksleivių bažnyčios, seniau buvusios cerkvės. Kunigams visados mažai pinigų.

SULAIKYTI PINIGŲ DIRBĖJAI

Sausio mėn. 28 d. Prienų policija sulaikė pil. Stasį Šabaliauską ir Praną Baltrušaitį. Pirmasis sulaikytas už padirbinėjimą dviejų litų monetų, antrasis už jų platinimą. Pas sulaikytuosius rasta keturios monetos; jų skaičiuje viena dar nepabaigta dirbti. Mašinėlė pinigams dirbti nerasta.

PABĖGO KALINIAI

Sausio mėn. 29 d., 6 val. 15 min. ryto iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo skyriaus, esančio IX-tam forte pabėgo 4 svarbūs kaliniai: 1) Vasiliauskas Juozas, 2) Bobučiauskas Ipolitas, 3) Tulys Juozas ir 4) Ribickas Jonas. Tuojau pradėjo juos vytis kalėjimo prižiurėtojai ir jau apie 1 val. dienos pasivijo juos Palemono miškelyje. Trumpu laiku vieną iš jų Tulį sužeidė ir sulaikė. Po to tuojau, automobiliu atvyko kriminalinės policijos valdininkai, kurie sekė toliau pėdomis ir sulaikė antrąjį kalinį Ribicką Joną. Kitų dviejų sulaikyti nepavyko. Sąryšy su tuo nusišovė IX-tojo forto kalėjimo prižiurėtojas Malinauskas Antanas, kuris šias pareigas ėjo jau 4 metus, visuomet savo vyriausybės patikimas.

Sulaikymui kitų dviejų plėšikų policijos žygiai daromi.

SKOLINTOJŲ VARGAI.

Šiandien ekonominis krizis pasiekė jau aukšto laipsnio. Jis Lietuvoj, žemės ūkio šaly, skaudžiausiai palietė valstiečius. Kad bent šiek tiek palengvintų sunkų valstiečių gyvenimą yra pristeigta bažnytkaimiuose, kaimuose ir kitose vietose smulkaus kredito įstaigų, liaudies bankų. Šitie bankai aptarnaujami ir juose vadovauja daugiausia klebonai ir vargonininkai. O mes valstiečiai šitokiais smulk. kredito įstaigų tarnautojais esam nepatenkinti. Štai del ko.

Atėjus Kalėdoms, šitie musų įstaigų vedėjai — klebonai ir vargonininkai — be galo mus privargina su savo kalėdojimais. Atvažiavo, na tai ir nerkis iš kailio, daugiu duok už kitus, kad tau butų prieinamas kreditas. Neduosi — nieko nesakys. Bet kuomet pasimatysi banke, tai atsakymą žinok, kad pinigų nėra. Pajėgiame ar nepajėgiame šituos ponus penėti begalinėmis duoklėmis, jiems nerupi. Jiems nežinoma, kad kartais su skolintais keletu litų priverstas valstietis šituos ponus vaišinti valstybine, kad ne užtraukus jų nemalones. O žinoma, dabartiniu momentu nustoti kredito, tai vis tiek pat, kaip ir nustoti vilties gyventi.

Reikalinga susirupint ir patiems šių kredito įstaigų vedimą paimti savo rankosna. Bus lengviau kreditą gauti ir neteks mokintis kyšininkauti.

PAMIRŠTI PRIEŠAI

Dabartinė Lietuvos valdžia neįsileidžia lietuvių įamerikiečių tautininkų laikraščių. Klerikalų laikraščiai yra įleidžiami, nors jie tveriantis Lietuvos nepriklausomybei, kiek galėdami jai kenkė. 1917 m. Uosis (kun. Kemešis? "Darbininko" 308 nr. kurstė, kad darbininkai neduotų aukų kovai už Lietuvos nepriklausomybę. 1920 m. spalių 6 d. "Draugas" 233 nr., redaguojamas kun. Bučio, įsiskundė Amerikos valdžiai p. Vileišį už tvėrimą Valstybinio Iždo. Gruodžio 11 d. "Darbininkas" Lietuvos Atstovybę išvadino "pamazgų duobe", "Darbininko" 142 nr. reikalavo iš Lietuvos valdžios panaikinti šaulių organizaciją. "Draugas" 106 nr. iškoliojo kapitoną Natkevičių, kam jis tveria "Geležinį Vilką".

Taigi aišku, kad tokie laikraščiai buvo labai kenksmingi Lietuvos neprikl. jie tarnauja klerikalų partijoms, o ne visai Lietuvai.

UŽ DVIVEDYBAS 9 MENESIAI KALĖJIMO

Kauno Apygardos Teismas vasario mėn. 1 d. išnagrinėjo bylą pil. Šukevičiaus J., kaltinamo dvivedybose.

1919 m. sausio mėn. 19 d. tulas J. Šukevičius apsivedė Bukonių katalikų bažnyčioje su M. Kšenavičaite. Pagyvenęs su ja kurį laiką, Šukevičius ją pametė ir apsigyveno Kaune, pasiskelbęs esąs nevedęs, ir susipažinęs su panele O. Gudyte, 1922 met. nutarė ją vesti. Neturėdamas jokių dokumentų jis negalėjo tai taip paprastai įvykdyti ir tuo reikalu pasiėmęs vieną liudininką nuėjo pas šv. Trejybės bažnyčios kleboną pralotą Januševičių išgauti liudymą, kad jis yra nevedęs. Pralotas Januševičius patikėjo ir išdavė prašomą liudymą, t. y. kad Šukevičius yra nevedęs ir jo apsivedimui kliučių neturįs. Šukevičius tais pat metais vasario m. 27 d. ir apsivedė su O. Gudyte. Pagyvenęs su antra žmona apie porą metų, Šukevičius ją pameta ir grįžta pas pirmąją žmoną, o ši sužinojus, kad jos vyras vedė antrą žmoną apskundė Žemaičių Vyskupijos tribunolui, kuris išnagrinėjęs bylą nusprendė, kad pirmosios vedybos yra tikros ir nesutraukomos, o antrasias vedybas panaikino.

Gi Kauno Apygardos Teismas už tokius "šposus" Šukevičių nubaudė dar 9 mėnesiais kalėjimo.

NUTEISTAS PAŠTO VALDININKAS

Sausio 31 d. Kauno apygardos teismas išnagrinėjo bylą buvusio pašto valdininko Šinkariuko kuris kaltinamas buvo tuo, kad 1924 m. gegužės mėnesį dežuruojant jam siuntinių skyrių, ten pražuvo keturi piniginiai pakietai.

Buvo padaryta revizija ir rasta dar visa eilė trukumų. Iš viso Šinkariukas buvo kaltinamas pasisavinime 7,360 litų 95c.

Kaltinamasis aiškinosi, kad tuo metu pašto įstaigoj buvo daromas remontas ir todel buvo sunku prižiurėti visus pavestus jo priežiurai pakietus. Pasisavinime neprisipažino.

Teismas pripažino jį kaltu ir nutarė pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo, atskaitant vieną trečdalį kaipo nepilnamečiui ir vieną atsėdėtą mėnesį. Iš viso jam dar teks kalėti 9 mėnesiu.

BALTINIŲ VOGIMO EPIDEMIJA

Sausio mėn. Šiauliuose nežinomi vagys nuo gyvenamų namų aukštų papildė pagret šias vagystes: I. 11 d. iš pil. Zilberienės Idos pavogta baltinių 646 litų sumai; I. 14 d. iš pil. Smilgevičiaus Jono — baltinių 480 litų sumai ir I. 17 d. iš pil. Staškevičiaus — baltinių 118 litų sumai. Kriminalės policijos ši vagystė išaikinta ir kaltininkai sulaikyti kurie pasirodė esą Šileikis Silvestras ir Tampovskaitė Dveira .

P. Sausio mėn. 26 d. nakties metu iš pil. Zavtrikovo Archipo mėsos krautuvės išvogta mėsos ir dešrų 885 litų sumai.

Kriminalinės policijos sulaikytas vagis Šileikis Silvestras, pas kurį pavogta mėsa su dešromis rasta ir grąžinta nukentėjusiam. Šileikis perduotas Taikos Teisėjui.

IŠ LIETUVOS BĖGA ŽMONĖS

Iš priežasties išvažiavimo į Braziliją Rokiškio valsč. parsiduoda 18 ukių, Panemunėlio — 11, Kamajų — 9, Abelių — 13, Juodupės — 8, Jižintų, — 16, Skapiškio — 12, Pandėlio — 7, Kriaunų— 10. Rinka yra užversta emigrantų rubais ir baldais.

ROKIŠKIS. — Sausio mėn. 24 d. pil. Sidarovas, budamas neblaivus, mėgino, kaip pasakojama, iš stvoinčio gargyboje kareivio atimti šautuvą. S. sulaikytas Rokiškio karo komendantui.

Gera sąlyga.

— Na, ir ką pasakė uošvis įtavo prašymą kai del išmokėjimo žmonos dalies?

— Nieko tikra. Prašymo neatmetėme, bet pastatė vieną sąlygą.

— Kokią?

— Kad jam pirma plaukai išaugs ant delno.

Svečiuos.

Šeimininkas (jo dukterei kepsnį įnešant): "Dėmesio, mano ponai ir ponios, ,žąsis eina!"

IŠ SAULĖLEIDŽIO TERASOS

(Siekinys pasauliui)

I.

Už mano balkono tik jura ir jura,
Už mano balkono piktoji audra...
O baltos žuvėdros — saulėti sargai.
Kaip bangos iš lėto, kad mušasi krantan
Ir griauna ir skaldo uolas,—
Taip metai, taip dienos į praeitį grimsta.
Neliks jų nei taško, sutirps tolumoj!

II.

Jaunystė tu mano!
Jųs gėlės iš pievų žalių,
Kam puošiat nun mano krutinę,
Kam verkiat, laistot rasos karolius,
Kad ašei kliedėdamas verkčiau nakčia,
Kai rudenio šalnos jumis nuraškys.
Kam saulė už juros rausva nusileido,
Kam vilgė ji skruostus melsvam vandeny?
Sakai nesugrįžš? — Ji prižadus davė
Bučiuoti per amžius baltasias bangas.

III.

Saulėtekio terasoj juokas klaikus,
Saulėtekio terasoj verksmai... .
Vis-viena man žuti reikės,
Atneški, likime, man spindinčią arfą,
Užgausiu aš aukso stygas.
Tevirpa... teverkie, juk gal paskutinė,
Šios žemės klajuno daina...
— Atneškite man spindančią arfą,
Aš himną palaimos į saulę pasiusiu!

IV.

Vėl saulė raudona į vakarus sėdo.
Lakštingala verkė šlaite...
Rods džiaugtum, rodos skristum į žydrųjį tolį,
Pavirstum saulėta, baltaja gulbe.
Jaunyste manoji, paduoki sparnus,
Aš aras didus!
Aš noriu gyvent amžinai!
Kam kapo, kam ašarų ryto, —
Nereikia! Dievybė many gal užgims.
Saulėtekio krašte, tu krašte gražus,
Tavy aš nuleisiu sparnus!
Tavy pabučiuosiu rausvasias bangas.
Teliejas į kraštą įsiutusi jura,
Tegriauna kietąsias uolas, —
Aš gražiają žemę bučiuosiu karštai
Bučiuosiu tą kurinį brangų,
Kaip kaimo mergaitės akis.

Petr. Cvirka.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
K. J. PAULAUSKAS, Editor

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kaino. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00 Kanadoje ir kitur — $3.00 Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara" 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

LIETUVA GELEŽINĖSE REPLĖSE

Atėję iš Lietuvos laikraščiai bei laiškai, taipgi atvažiavę žmonės aiškiai įrodo, kad šiandieną Lietuvą surakinta diktatoriškomis Smetonos-klerikalinėmis replėmis.

Štai vasario 20 ir 21 dienomis turėjo Kaune įvykti Jaunimo Sąjungos skyrių susivažiavimas. Nei Kauno miesto viršininkas nei karo komendantas susivažiavimą neleido.

Vasario 6 d. Kaune buvo surengta Dr. Griniaus paskaita iš atsiminimų iš 1905 metų revoliucijos. Nors leidimas keturiomis dienomis pirm paskaitos buvo gautas, bet publikai pradėjus rinktis prie salės durų rado policijos vado priklijuotą raštą, kuriuomi paskaitą neleido.

Sausio mėnesio pabaigoje, Kretingos mieste buvo gautas karo komendanto leidimas laikyti Valstiečių liaudininkų apskrities komiteto susirinkimas. Pirm negu susirinkimas prasidėjo, atėjo kriminalės policijos pasiuntinys, policijantas ir žvalgybininkas su šunimi. Gi susirinkimą laikė miesto galva Paulauskas, aptiekorius Grudzinskis ir miesto sekretorius Dičpetris. Reiškia, trijų žmonių susirinkimą saugojo trys policijantai ir šuva!

Iš šių kelių paminėtų faktų savaimi aišku, kad šiandieną Lietuvoje žmonės ant tiek prispausti, jog daugiau niekas negalėtų. Tad dabar ir stovi pries mus svarbus dienos gyvenimo klausimas: ar ilgai Lietuvos liaudis tokį sloguti galės pakelti ir kas laukia Lietuvą greitoje ateityje?

Visi kalbame ir rašome apie Lietuvos ekonominį kryzį ir ieškome budų kaip Lietuvai pagelbėti. Bet tuo sykiu, nei šešėlio nesimato, kur šiandieninė vyriausybė ieškotų priemonių ir dėtų pastangas šalies reikalus kiek tinkamiau sutvarkyti ir piliečiams padaryti bent kiek pakenčiamesnį gyvenimą. Jeigu mums eiliniams piliečiams rupi Lietuvos likimas ir išsilaikymas, tai valdžioje esantiems turėtų daugiau rupėti. Nors jie nėra liaudies ten pastatyti, bet jeigu išdryso prieš liaudies norą savę valdonais pasiskelbti, tai lai šiandieną ir eina savas pareigas ir taiso kas taisytina.

Juk savaimi aišku, kad tokiose sąlygose, kokios šiandieną ten randasi, liaudis negali turėti simpatijos vyriausybei ir tas šalį kaip tik veda bedugnėn.

Tokiose gyvenimo sąlygose esant, Amerikos lietuvių paramai Lietuvai reikalinga visokeriopa. Visų musų privalumas kiek galime sušelpti savus gimines bei draugus jiems teikdami finansinės paramos. Jie šiandien kaip matome neturi galimybės daryti susirinkimus bei teikti valdžiai reikalavimus. Be musų paramos esanti vargo prispausti apleis savus ukius ir tas ant Lietuvos bėgyjo meto laiko labai skaudžiai atsilieps.

Apart to, dar turime visi subendrintomis pajėgomis eiti ir prie demokratinės tvarkos atstatymo.

Toki tvarka, kokia šiandieną ten randasi, nežiurint nors kai kurie musų laikraščiai mėgina nuglostyti, neilgai teviešpataus. Vienokiu ar kitokiu budu bus priversta pasikeisti. Greičiausiai bus Seimas paleistas ir skelbiami nauji rinkimai. Tą galime tikėtis nevėliaus kaip balandžio arba gegužės mėnesiuos. Bukime prisirengę prie to.

Amerikoje esanti tautiniai nusistatę lietuviai, privalome tuoj visi susiristi bendru ryšiu į tautines politines organizacijas, kurių tarpe turime Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Taipgi turime galimais budais nepasigailėti cento kito ir paremti šiandeiną pas mus atvažiavusį Valstiečių Liaudininkų atstovą, Seimo narį, p. Radį. Jo misija kaip tik yra tuo tikslu, kad gavus Amerikos lietuvių paramos Lietuvos demokratinėms partijoms, atstatyti šalyje demokratinę tvarką, kuri ateityje pastovi, nes šiandieną Lietuvos liaudis paragavusi Smetonoto smurtininkų iškepto pyrago daugiau jo ragauti nenorės.

Neslėpkime nuo visuomenės akių tas kas blogo ir negirkime kas nėra girtino. Matome kokioje nebutų kryptyje Lituvai pavojų, apkalbėkim atvirai, suraskim budus ir priemones ir gelbėkime. Šiandieną matome Lietuvos reikalus tamsioje atmosfėroje ir privalome juos apkalbėti. Nors šiandieną mėginsime užslėpti ir užslėpsim, bet rytojaus gyvenimas mums uztai nedovanos žiurėkime, kad nepasinertumėme gyvenimo bangose, bet stengkimės savo vairą keravinti ton kryptin, kur bangos butų nugalėtos.

Jeigu smurtininkai darė tokį žygį su gerais norais ir pasitarnavimu Lietuvai, tai kur jų darbų programas? Susidarė ministerija, bet deklaracijos neparodė, nepasisako kokius darbus pasirengę dirbti. Patys tyli ir kitiems laiko uzčiaupę burnas. Budėkime kol ne vėlu. Gelbėkime broliams Lietuvoje.

VALS. LIAUDININKŲ NUSISTATYMAS

Aš pastebėjau, kad Amerik. lietuvių spaudoj yra visokių abejonių apie Valstiečių Liaudininkų nusistatymą po perversmo, todel čion trumpai noriu nurodyti kaip tikrai yra. Valstiečiai Liaudininkai smerkia sukilėlius ir jų vadus ir panašiems perversmams nepritarė ir nepritars, nežiurint ar ji butų padaryta iš dešinės ar iš kairės.

Valstiečiai Liaudininkai visuomet gynė ir gins Lietuvos Nepriklausomybę, Konstituciją, Demokratybę, Įstatymus, Teisėtumą, ir Spaudos bei Susirinkimų Laisvę. Nepritars nei jokiai vyriausybei, kuri mindžios Konstituciją, Demokratybę ir Teisėtumą. Virš paminėti dėsniai yra sventi ir gerbtini.

Vyriausi sukilimo ir perversmo kaltininkai krikščionys demokratai, Darbo Federacija, Ukininkų Sąjunga ir Tautininkai, Smetonos partija. Valstiečiai Liaudininkai nedarė pasipriešinimo todel, kad išvengus kraujo praliejimo ir gręsiančio pavojaus iš lenkų. Vyriausybė atsistatydino tais motyvais. Kiek man žinoma, tai ir Valst. Liaud. ir Soc. Dem. buvo vienodos minties, tai gelbėti Lietuvą nuo jai gręsiančio pavojaus, tokiu budu ir nesipriešino.

N. RADYS, Lietuvos Seimo Narys.

Apžvalga.

KUNIGŲ ALGOS LIETUVAI "LABAS"

Chicagos marijonų organas štai kaip rašo apie nuverstą Lietuvos valdžią:

"Sėdėjo ir galvojo. Galvojo ir sėdėjo ir, galutinai sugalvojo "didį Lietuvai labą" — atimti kunigams algas".

Marijonų organo redaktoriaus supratimu, tai ant kiek daugiau mokėsi kunigams algas Lietuvoje, ant tiek Lietuvai bus didesnis labas! Vadinasi, piliečiai sumoka pinigus, tai už juos vieton taisyti kelius, teikti piliečiams paramą— atiduok kunigams ir Lietuva bus laiminga! Lai Lietuva neturi geležinkelių, tiltų nei miestuose kanalizacijų, bet jei tik klebonijose litų bus pilna, tai nereikia žvelgti, kad piliečiai bus didžiausiame skurde ir viskas bus tvarkoje. Tai ve kodel klerikalai teisina smurtininkus.

ČIGONIŠKA TAKTIKA

Maikis Paltanavičius savo gazietoje duoda peklos tiems, kurie kritikuoja buvusį "Darbininko" redaktorių Gudą, kam jis nuėjo kunigauti pas Metodistus. Girdi Gudas galėjo buti kataliku, dabar galės buti metodistu, visvien tą patį Dievą garbins tik kitokiu budu.

Maikis matomai taip kalba į veidrodį žiurėdamas. Mat kada klerikalai valdė Lietuvą, tai jis buvo klerikalu. Pradėjo valdyti Liaudininkai su Social-demokratais, jis pradėjo persispausdinti Dr. Šliupo straipsnius ir pasirodė tikru liaudininku. Dabar valdo Lietuvą fašistai, tai Maikis jau fašistas. Valdytų bolševikai, tai jis giedotų internacionalą. Vadinasi, jis laikosi čigoniškos taktikos: "kokios vieros pane nori tokios aš galiu buti".

KUNIGAI IR JŲ KRITIKAVIMAS

"Darbininkas" persispausdino kokio tai vokiečio straipsnį, kuriame nurodo, jog politikierius kunigus negalima kritikuoti todel, kad jie yra paprastų motinų vaikai. Tas tai netiesa. Kunigai daugiausiai Lietuvoje yra iš subajorėjusių šeimynų, kuriem vargingos visuomenės reikalai mažai pažystami. Bet ne tame dalykas. Sandariečiai arba kiti nekritikuoja kunigus už tai, kad jie bažnyčioje meldžiasi. Lai jie meldžiasi kiek nori, jei tik randasi žmonių kurie to reikalauja. Bet juos kritikuojame todel, kad jie palikę bažnyčias ir užsiželdinę barzdas virsta žvalgybininkais, ministeriais ir kitokiais. Bet jeigu žvelgsim į kunigų svietišką politiką tai niekuomet ją nauding: Lietuvai nematome. Štai paimkime keliatą pavyzdžių:

Kanaunink. Tumas 1900 metuose laikraštyje "Tėvynės Sargas" rašo: "Nepriklausomą Lietuvos Respubliką laikome tuščia svajone, ir prieš skelbimą jos protestuojame. Busime ištikimi Rusijai."

Vyskup. Valančius 1866 m. V. 8. Kauno Katedroje kviečia kartą ant visados atsisakyti nuo minties, jog busime kuomet nors savarankiška tauta nepriklausoma nuo Rusijos. Mes budami dalele nedalijamos Rusijos privalome mokintis rusiškos kalbos, neužmiršdami savos lietuviškos, turime rusas mylėti, kaip savo brolius. Visiška ištikimybė Rusijos vyriausybei turime stengtis įgyti pasitikėjimą, tada su griž ir gerovė, nustoja šviesiausiojo Monarcho malonė ir mums rusų tarimas."

Vyskupas Beresnevičius 1889 m. šventindamas paminklą carui Aleksandrui II sako: "Kas bus ištikimas P. Dievui ir šv. tikėjimui, tas bus ištikimas ir Monarchui" (Aleksandrui III)

Vyskupas Baranauskas eilėmis šitaip mokina žmones:

"Tegul meldžias, vargsta ir vargdieniais miršta. Nors bus žmonėms vargu, bet bus širdy Dievas. Nors bus kunams nepatogu, bet bus ramu dušioms."

Vyskupas Paliulionis 1906 m. I. 30. ragina mieliausias aveles klausyti caro valdžios, nes ji "ne nuo žmonių yra kilusi ir ne nuo žmoniu valios".

Vyskupas Michalkevičius Vilniuje Aušros Vartuose sveikina Mikalojų, Vyskupas Karevičius Berlyne lenkiasi Vilhelmui.

Jigu taip butu kalbėję Grinius, Basanavičius, Kudirka, Sliupas ir visa eilė kitų, kurie Lietuvos nepriklausomybę kėlė aikštėn ir kalėjimuose sėdėjo, tai ar šiandieną butų buvusi Lietuva laisva? Tai ve delko mes kritikuojame kunigų politiką, jeigu jie budami lietuvių motinų vaikai tarnauja ar tai carams arba Romai, kas yra Lietuvos nenaudai.

VALSTYBĖS PINIGAI DAVATKOMS

Iš Lietuvos gauname sekančią žinią:

"Vidaus reikalų ministeris paskyrė 1927 metams labdaringoms draugijoms pašalpas sumoje 400,000 litų. Is šių skirtų kreditų gauna: Lietuvos moterų globos komitetas ir Vaikelio Jėzaus draugija po 50,000 litų; Kudikių Gelbėjimo draugija — 100,000 litų; Lietuvos mot. kulturos draugija — 25,000 litų; "Žiburėlio" draugija Kaune ir Telšių Vincento a Paulo draugija — po 12,000 litų; Lietuvos "Vaikas" švietimo ir kulturos draugija, "Žiburio" draugija Naumiestyj, Panevėžio "Lopšelio" ir žydų vaikų namai Kaune po 8,000 litų ir visos kitos draugijos labdaringiems darbams remti — likusią sumą pinigų."

Kada buvusioji smurtininkų nuversta vyriausybė buvo pradėjusi taupumą ir 6 mėnesių bėgyje valstybės pinigų apie 10 milijonų litų sutaupė, tai smurt. pasigriebę valdžią šiandieną tuos sutaupytus pinigus sumoje 400,000 litų paskirstyta įvairioms Lietuvos davatkų ir tamsos organizacijoms! Tai ve kokiu tikslu smurtininkai vertė vyriausybę ir ar gali rastis bent vienas doras lietuvis, ,kuris juos dristų šiandieną teisinti?

KIEK SVETIMŠALIŲ LIETUVOJE

Svetimšalių skaičius Lietuvoje su Klaipėdos kraštu 1927 mt. sausio mėn. 1 dieną: Amerikos Jungtinių Valstybių piliečių 161, Anglijos pil. 97, Austrijos 79, Belgijos 3, Brazilijos 3, Čekoslovakijos 76, Danijos 56, Estijos 69, Italijos 26, Latvijos 1748, Lenkijos 19, Liuksembergo 1, Meksikos 1, Norvegijos 4, Olandijos 9, Palestinos 6, Persijos 1 Prancuzijos 19, Rumunijos 17, SSS. Rusijos 98, Serbijos 3, Suomijos 20, Švedijos 15, Šveicarijos 100, Vokietijos 2612, Vengrijos 17, Graikijos 5, Dancigo 5, Saro srities 2. Be pilietybės 8416.

Viso labo 13688 pil.

VALST. LIAUDININKŲ SUĖMIMAI

"Lietuvos Žinios" praneša sekančiai:

"Iš Salako mums praneša, kad Salako policijos virš. Antanauskas, didelis kademų pataikunas, ilgą liką buvęs Zarasuose ir pasižymėjęs ten kaip uolus klebonijos agentas, šiomis dienomis suėmė ir nuvarė į Zarasus Salako L. Valst. Liaudininkų s-gos kuopos pirmininką, pasižymėjusį kupletistą J. Biržinį. Jokio apkaltinimo nepadaryta, darant kratą nieko įtariamo nerasta.

'Kiek anksčiau to paties Antanausko buvo suimti Degučių L. Val. Liaud. s-gos kuopos nariai Jonas ir Juozas Juškenai, kurie išsiųsti į Varnius."

Amerika Rymo Politikoj.

Vatikanas ir Washingtonas susikibs į politines rungtynes. Vatikanas nori pavergti Washingtoną.

Dabartinis Rymo katalikų bažnyčios galva, žada pats pasiimti vedimą politikos Amerikoje, idant pasiekus senai pageidaujamų vaisių R. K. Herarchijai Amerikoje. Papa Ratti, dabartinis Pius XI, yra atsidėjęs politikos vedimui Amerikoje; R. K. bažnyčios pasekėjai, visu tempu dirba išsijuosę, renka pinigus politinei kampanijai, rinkimams Jungtinių Valstijų Prezidento 1928 m., bet svarba ne tame, kad R. K. organizuotas elementas apsidėjo assesmentais tokiam tikslui, svarba yra tame, kad Pius XI pralenkė savo pirmatakunus politiškame darbe. Visi popiežiai dalyvavo politikoje, pradedant Hildebrand'u, kuris buvo rodos pirmutinis labiausia atsidavęs politikai. Pius IX, buvo antras iš eilės pašventęs juodojo internacionalo politikai, o Leonas XIII, Pius X, ir Benedict'as XV, šie visi popiežiai yra vadinami žymiausi politikai; bet buvęs Paderewskio burdingierius Ratti dabartinis popiežius, be abejo sumušė rekordą visų buvusių jo pirmatakunų, jis yra išleidęs kur kas daugiau "incyclical" laiškų ir visokių bažnytinėj (tikybos) krypty atsišaukimų į savo aveles maldaudamas, solidaringai jungt. katalikiškas jiegas, kovai prieš protestantizmą ir kitas laisvesnės krypties tikybines sektas, negu jo pirmatakunai. Pirmieji popiežiai nedryso taip toli žengti politikoje, kaip pastarasis yra pasiryžęs tai daryti.

John Bond, korespondentas Rome, patyrė tokius dalykus: "Vienas iš gabiausių Italijos kunigų politikų žinomas po vardu Don Sturzo, tulą laiką buvo vadas pietų Italijoj katalikų partijai, kuri prie šinosi fšizmui. Sturzo po pirmo pasipriešinimo Mussoliniui, buvo priverstas išbėgti į Angliją, ten budamas jis liko amžinas fašistų priešas, Mussolinis reikalauja jo galvos, tuli fašistų vadai reikalauja Popiežiaus Ministerių pirm. Kardinolą Gasparri, idant jis patalpintų Don Sturzo vardą knygoje "Purgatorius", tai yra į prakeikimo knygą, kurioje įregisruojama vardai tų, kuriuos R. K. bažnyčios galva nusprendžia prakeikti, "ekskomunikavimu". Mat čia ne juokai, Don Sturzo, gyvendamas Londone, matydamas, kad Rymo Kat. bažnyčios galva flirtuoja su anarchijos šalininkais, t. y., fašistų gauja delto, kad fašistai uždarydami (panaikindami) darbininkų profesijines sąjungas ir unijas, kartu panaikino ir laisvu masonų organizaciją, kliubus ir spaudą; tas atrodė labai geru "šventu" darbu Vatikano politikos labui. Don Sturzo, tokią fašistų akciją pasmerkė ir kartu suprantama pasmerkė Vatikano vedamą politiką. Kardinolas Gasparri, vienas iš gudriausių Vatikano valdovų — politikų, atsisakė prakeikti kun. Sturzo, kuris pasmerkė persekiojimą protestantų organizacijų, nes bijojo, kad Sturzo neišduotų Vatikano gilesnes paslaptis Vienok netyčiomis slepiama politika išėjo viešumon tuojau po buvusio Čikagos eucharistinio R. K. kongreso (susivažiavimo).

Toje paslaptingoje politikoje butent yra tas: Popas yra užsigeidęs pavergti tris šalis, kuriose protestantizmas yra įsigalėjęs. Butent, Francija, Italiją ir Jungt. Valst. Ameriką. Daugiausia domės kreipiama į Ameriką, manoma, kad sekamais rinkimais J. V. Prezidento, butinai norima išrinkti Alfred Smithą, dabartinį New Yorko valstijos gubernatorių, tuomet visa administracija Washingtone butų iš R. katalikų ir prasidėtų nauja gadynė Vatikano viešpatavimo šioje šalyje. Tai dar kartą tenka išvysti, kad Rymionai, kurie nuolatos sakydavo, jog jie į politiką nesikiša, dabar ju toks užsigynimas taip kaip judos prieš Kristų, tapo atidengtas visame pasaulyje. J. V. protestonai ir visi kiti laisvesni piliečiai, labai susirupinę del Rymo tokių aspiracijų, ypatingai, kuomet laike Hardingo ir Coolidge valdymo, tuli Respublikonų partijos vadai, esanti administracijoje, savo netaktiška politika linkui pietų Amerikos valstybių, ypač linkui Mexico ir Nicaraguos, ,sukėlė ne tik didžiumą Senato ir Kongreso narių prieš vyriausybę, kada visa liaudis šskiriant katalikus, yra nusistatę prieš Coolidge'io valdžią; šitokia padėtis suprantama neigia Republikonų partijos prestižą, šitokia Republikonų sudarytos vyriausybės administracija tvirtina demokratų poziciją, kurie turi viltį pravesti p. Smitha busimais rinkimais į Prezidentą.

Didžiuma Republikonų partijos vadų, gerai numato ateity jų vedamos politikos, kuri bus prospektyva demokratams laike 1928 m. rinkimų, bando atitaisyti padarytas klaidas, idant tuomi užkirtus kelią Smith'ui ir kartu Vatikanui į Washingtoną. Iš visų numatomų politinių manievrų Amerikos vidaus ir užsienio politikos, 1928 m. bus iš kelta tikybų, kitaip sakant, kunigų politika Amerikoje, protestonai ir katalikai suiskibs politinėse rungtynėse pirmu kartu Amerikos Istorijoj.

Amerikos kapitalistai Vatikano nesibijo, jiems Smithas bus geras tuomi, kad jo politika be abejo bus vedama pavergti Meksikos liaudį, kuri žut but yra nusistačius pasiliuosuoti iš po Vatikano vergijos. Taip pat pietų Amerikoje katalikai su kiekviena diena sparčiau žengia prie tokio pat tikslo, kaip Mesikiečiai. tad vienatinė išeiga Vatikanui apsaugoti savo interesus tose šalyse, butinai nori paimti Amerikos valdžią į savo rankas ir su jos laivynu ir armija apvaldyti vidurinės ir pietų Amerikos valstybes; Bankieriai tokiai politikai pritaria, nes jų yra panašus interesia minėtose valstybėse, todel nėra abejonės, kad Amerikos kapitalo magnatai rems Smith, jeigu Republikonai bus su pliekti. Iš to matome, aišku tikslą, kodel Vatikanas pasiryžo apvaldyti Washingtoną. Nėra ko stebėtis, kad protestonai nuogastauja, prisibijo juodojo debesio, atslenkančio iš Vatikano į Amerikos kontinenta.

V. M. Sermėgius.

KAZYS IR DĖDĖ

— Hello, Kazy!

— Sveikas dėde! O kaip viskas klojasi?

— Neperprasciausiai, bet ir nieko gero nesimato.

— O kaip praleidai pereitą savaitę?

— Turėjome vaike vyčių seimą, tai svarstėme kaip tinkamiau pasaulyj pakajų įgyvendinus.

— O ką tokio svarbaus nutarėte, gal siųsite kokį vyčių batalijoną į Lietuvą kovoti už Smetonos palaikymą, kad kartais bedieviai jo nenuverstų?

—Apie tai, vaike, mažai čėso turėjome šnekėti, nes buvo daug ginčų kitose reikaluose.

— Tai apie ką jūs ginčinotės?

— Dalykas, vaike, buvo štai koksai: Vienas kunigas atėjo pasirašęs pamokslą ir jį mums perskaitė. Jis mums išklumočino kaip mes privalome vaikus auginti, kad jie nesuamerikonietų.

— Tai ar jūs iš to pasilinote?

— Aš tikrai negaliu pasakyti, kaip tas viskas išėis. Mat po jo pamokslo kilo lermas ir pradėjome ginčytis. Kai kurie musų frentai pasiėmė balsą ir vaike tą kunigą pradėjo kritikuoti nurodydami, kad kunigas nežino apie vaikų auginimą, bo jis neturi nei pačios nei vaikų.

— O kas daugiau buvo nutarta?

— Šiaip nieko tokio didelio. Tik aš gavau didesnį paaukštinimą savo činoje.

— Tai kokį darbą tu gavai, dėde?

— Mane vaike paskyrė vyčių vaisko inspektorium. Aš dabar turėsiu valią eiti apžiurėti vyčius ir jie padoriai eilgiasi. Toks darbas man vaike labai patinka. Daleiskime sugaučiau kur vytį šelmovstvą darant, tai tuoj ir už kalnieriaus. O jeigu jis norės iš trobelio išsisukti, tai jau gėrimo iki valiai.

— Mano manymu, tu dėde geriaus padarytumei kad dabar gavęs ant vyčių didesnę galę, tuoj juos sukamandavotum ir pasiųstumei Lietuvon kariauti su lenkais, tai gal jie kiek butų naudingesni Lietuvai.

— Su lenkais, vaike mes vajavotis nemanome, nes lenkai yra geri katalikai. Jeigu bedieviai Lietuvoje pradėtų kelti maištą, tai aš manau, kad mes šoktum saviškiams į pamacią juos nugalėti.

— Gerai dėde. Ar tu manai, kad šiandien Lietuva prie vadinamų katalikų geriaus yra valdoma, negu buvo prie bedievių?

— Šiur, kad geriau. Šiandien bedieviai sugaudyti ir uždaryti, jau jie negali nerimastį krašte kelti. Jeigu bedieviai butų ilgiau Lietuvą valdę, tai tuoj ten nebutų buvę bažnyčių nei kunigų. Dabartinė valdžia tai kas kita. Jau ji apmokejo kunigams algas, paskyrė 400,000 litų įvairios katalikiškom draugijom kurios galės sau namus pasibudavoti ir gyventi gerai.

— Aš žinau, dėde, kad ten tas padaryta, bet ar tu manai, kad tas viskas Lietuvai ant naudos?

— Aš vaike tikrai nežinau, bet musų klebonas per pamokslą sakė, kad už tokią valdžią mes turim melstis, tai tas atrodo, kad viskas gerai.

— Gerai. Jeigu jusų kunigas arba laikraščiai sako, kad už tą valdžią reikia melstis, tai tu nuėjęs pasklausk pas juos štai ką: Iš kur Lietuva gaus pinigus aprupinti mažažemius ir biednus darbininkus, jeigu ji valstybės pinigus išdalino kunigams ir davatlo organizacijoms. Juk Lietuvai reikia statyti tiltus, reikia steigti dirbtuves, kad Lietuvos žmonėms nereikėtų važiuoti į Braziliją ar kur kitur. Šiandieninė valdžia tuom nesirupina. Ji pirmiausiai apie du milijonus litų atidavė kunigams algomis, dabar apie pusę milijono paskyrė dykaduonių organizacijom, o Lietuvos kaimiečiai vargsta ir negalėdami pakeltis sunkios gyvenimo naštos palieka savo ukius ir bėga užsienin, kur jie dažnai papuola į didžiausią skurdą. Jeigu taip dalykai dedasi, tai ko gero mes galim laukti?

— Aš vaike apie tokius dalykus nieko nežinau, bet musų gazietos neparašo.

— Tame ir bėda dėde, kad jusų laikraščiai jumis apgaudinėja. Jie mažiausia valdžios geresnį darbelį padaro didžiausiu, bet didžiosius blogus ir šaliai pražutingus darbus nuo jus užslepia. Aš drąsia galiu pasakyti, kad jeigu jūs žinotumėte, kokis jusų valdžios tikslas ir kaip jį veda Lietuvos reikalus, tai su ta diena jūs atsisakytumėte ją remti.

— Aš vaike nieko ant to negaliu tau atsakyt, geriau aš eisiu ir gerai pagalvosiu.

Nori buti ponu.

Svečias klausia Vincuką:

— Kuo tu norėtumei užaugęs buti?

Vincukas: — Norėčiau buti kaip ir Tamsta ponu.

Svečias: — O kažin kodel?

Vincukas: — Mamytė sako, jog ponas nieko nedirbi, tik vaikštinėji pas pažįstamus, kad gerai pavalgius.

TAVO 1926 PAJAMŲ TAKSAI

Pajamų taksų blankas turi išpildyti ir reikalaujamus taksus užsimokėti — kiekvienas nevedęs žmogus, kurio pajamos 1926 m. buvo $1,500 arba daugiau; kiekvienas vedęs, gyvenantis su žmona arba vyru, jeigu tų metų pajamos buvo $3,500 arba daugiau, ir kiekvienas asmuo vedęs ar nevedęs kurio visiškos pajamos buvo $5,000 arba daugiau.

Jeigu vyro ir žmonos, bendrai uždirbta $3,500 arba daugiau, abiejų pajamos turi buti pažymėtos ant vienos blankos ar ant atskirų blankų. Jeigu žmona neišpildo atskirą blanką tai vyras ant jo blankos turi pažymėti savo žmonos visas pajamas. Taip ir nepilnamečių vaikų pajamos turi buti pažymėtos.

Persiskyrę asmenys pajamų taksų reikale skaitomi nevedę.

"Visos" (gross) pajamos sulig Iždo Departmento reguacijų įima "pilną atlygimą, asmeniškos ar profesijonališkos tarnystės, pelną nuo pardavimo nuosavybių, nuošimčius randas, dividendus, pelną ir visus kitus pinigus".

"Grynos" (net) pajamos ant kurių taksai uždėti, yra suma, kuri lieka kuome įvairus paliuosavimai, išlaidos, blogos skolos, taksai, aukos, ir tt. numušta.

Normalė taksų rata, sulig Pajamų Akto iš 1926 m. yra 1½ pirmų $4,000 numušant asmeniską paliuosavimą, kreditą už užlaikomas ypatas, ir tt. ir 3% kitų $4,000 ir 5% kitų.

Paliuosavimai yra $1,500 nevedusiems ir $3,500 vedusiems, gyvenant drauge ir šeimynų galvoms. Apart to, taksų mokėtojas gauna paliuosavimą iš $400 del kiekvieno užlaikančio asmens jeigu toks asmuo nesulaukęs 18 metų amžiaus arba jei negali pats save užsilaikyti del protiškų arba fiziškų trukumų. Tokie asmenys neturi buti taksų mokėtojo giminės ir neprivalo gyventi taksų mokėtojo namuose. Žodžiai "protiški ir fiziški trukumai" reiškia netik sužeistus ir silpnapročius, bet nesveikus ir pasenusius.

Taksų mokėtojas, kad nors nevedęs, kuris savo namuose užlaiko vieną arba daugiau giminių skaitomas "šeimynos galva" ir gauna tuos pat paliuosavimus kokius turi vedęs žmogus. Taipgi jis gali reikalauti dar $400. už kiekvieną užlaikantį asmenį. Pav. našlys kuris savo namuose užlaiko seną motiną ir dukterį sakykime tik 17 metų, turi paliuosavimą iš $3,500 kaipo "šeimynos galva" ir dar $400 už motiną ir kitus $400 už dukterį. Iš viso paliuosavimas yra $4,300.

1926 m. taksų blankos turi buti pasiųstos taksų kolektoriui tame disitrikte kur taksų-mokėtojas gyvena, nevėliaus kovo 15 d. 1927 m. Taksai gali but užmokėti pilnai arba keturiomis dalimis. tai yra kovo 15 d., birželio 15 d., rugsėjo 15 d., ir gruodžio 15 d. 1927.

Asmenys, kurių pajamos per 1926 m. paėjo nuo algų ir neviršijo $5,000 tegul vartoja pajamu taksų blankų Form'ą 1040A.

Asmenys, kurių pajamos paėjo nuo biznio, įnimant ukininkystę, arba nuo pardavimo kokiu uosavybių arba rendų, kad nors suma mažiaus $5.000. turi vartoti didesnę blanką Form — 1040. Form 1040 taipgi reikalaujama atsitikimuose kur pajamos yra daugiau $5,000, nepaisant, ar nuo algų, biznio, profesijos, arba kitų taksuojamų šaltinių.

BRUOŽAI IŠ CENZUROS ISTORIJOS

Cenzura vadinama spaudos preižiura, kurios tikslas užkirsti kelią nepagei daujamų įdėjų skleidimui. Be cenzuros, turime ir daugiau budų spaudai kontroliuoti: tai spaudos įstatymai ir spaudos etika, kuriuos dirbo žmonių papročiai ir tradicijos. Bet seniausioji spaudos kontrolės priemonė — cenzura. Ji atsirado 1417 m. šv. tėvo Sikstaus IV įsakymu kad be jo žinios ir dvasiškijos pritarimo nebutų spausdinama nė vienas spausdinys.

Cenzura aukščiausio laipsnio pasiekė XVI šimt. ir nebuvo Vakarų Europoj nė vienos valstybės, kur nebutų buvę cenzuros. Tačiau Anglijoje, kaipo kulturingiausioj valstybėje, ji neisigalėjo ir žalos tiek nepridarė, kiek kitose nekulturingose valstybėse. Angliijoje pirmoji gimė spaudos laisvės idėja ir 1694 m., kaipo atgyvenusi savo dienas spaudos kontrolė — cenzura tapo panaikinta ir jau daugiau nepasirodė.

Tačiau po panaikinimo cenzuros anglų spauda nebuvo be kontrolės. Buvo kontrolė, bet ne cenzorių, ištisų puslapių braukymų, ne plunksnos pabraukimu "neleidžiu," bet spaudos įstatymais ir negailestinga viska matančia kritika.

Kiek ilgiau cenzura užlikę Prancuzijoje. Tam buvo priežastys — reakcijos šėlimas ir dažnos revoliucijos. Bet 1881 met. ir ten cenzura galutinai iš šaknų išrauta ir suteikta spaudai visiška laisvė.

19-to šimt. gale visose Vakarų Europos valstybėse viešoji civilinė cenzura panaikinta. Ji užsiliko tik Rusijoje, Turkijoj, Kinijoj ir kitose monarihijose.

Rusijoj cenzura įvesta 1720 m. ir pavesta dvasiškijai. Dvasiškija savo rankose turėjo ligi 1802 m., o po šių metų pateko į gubernatoriaus rankas prie švietimo ministerijos. 1863 m. perėjo vidaus reikalų ministerijos žinion. Ypatingai Rusijoj spauda stropiai cenzuruojama. Net toki spausdiniai, kaip afišos ir skelbimai turėdavo būtinai pereiti per cenzuros įstaigas. Tik ištikimų asmenų vidaus reikalų ministeris savo nuožiura galėdavo atleisti nuo cenzuros originalius veikalus, kurie turėdavo ne mažiau 10 spaudos lankų.

Tik 1905 m. išleidus spalių manifestą buvo laiduota spaudos laisvė. Bet vėliau pradėjus siausti reakcijai vėl atgaivinta cenzura ir veikė ligi 1917 m. revoliucijai.

Kyla klausimas — ar gali cenzura pasiekti savo tikslą? Atsakymas — ne. Žmogaus idėjų jokia cenzura neužslopins. Todel nešimintinga cenzuros budu varžyti spaudą. Reikia duoti ir nepatinkamiem organams per spaudą pasakyti viską, o tuomet tik negailėstingą kritika galėtume juos atremti ir visapusiai šiokį ar tokį klausimą nušviesti.

KAS DABAR VALDO LIETUVĄ

Kas dabar valdo Lietuvą? — Paliokė Smetonienė, su kun. Krupavičiumi kitais. Visa tautininkų partija dąugumoje susideda iš dvarininkų, lenkų bajorų ir miesto panelių. Už tai visame krašte tarpe kaimiečių jokio pasitikėjimo neturi ir kaipo tokis negali turėti, o neturėdami krašte pasitikėjimo, turėtų susiprasti ir neleisti į Vadovavimą Valstybės. Per rinkimus į trečią seimą ačiu tik Valst. Liaudininkams Tautininkai gavo 3 vietas seime iš 85, o 1923 m. rinkimuose Valst. L. kovoje prieš ir tautininkai negavo nei vieno atstovo. Iš to matoma, kad tie ponai trokšta garbės, nori buti valdovais ir tuom pačiu nemato ar nori matyti, kad k. d. spekuliuoja tautininkais, pavyzdžiui prie perversmo ruošėsi iš anksto, k. d. darbo f. ir U. s-ga, bet laike perversmo vadovybė atidavė Smetonai ir Voldemarui ir dabar k. d. blokas mano sau, kad pasisekė savo kailį išgelbėti iš diktatorių vardo.

Tikslas pasiektas, perversmas padarytas ir k. d. valdo, o Smetona su Voldemaru turi aukštas vietas ir daugiau nieko, kas bus gero padaryta tai pasisavins k. d., o kas blogo tai suvers ant Smetonos, iš to gali turėti naudą Lietuvos kunigai, lenkai, dvarininkai, Varšuva ir Rymas džiaugsis, o Lietuvos liaudis vėl bus laikoma vergijoj ir vėl kankinami šaudomi Lietuviai taip pat kaip ir Rusų caro laikais. Tokiu budu smetoninkų politika yra žalinga visai Lietuvai. Tuo pačia daro nuostolius ir savo partijai, nes Smetona buvo vėl beatgaunąs pasitikėjimą krašte, bet po perversmo kaimiečiai ne ir tautininkai pradėjo abejoti apie Smetonos partiją, nes partija gavo pavadinimą diktatorių. Lietuvos kun. daro viską, kad smetoninkus pakreipus ant savo kurpalio. Jeigu tautininkai yra patrijotai taip kaip yra patrijotai taip kaip yra pasivadine, tai jiems patartina kuogreičiausiai atsikratyti nuo supuvusio bajoriško raugo ir Rymo agentų.

Žemaitis

ART. ST. PILKA, "AUŠROS SUNŲS". BIRUTĖ

Liet. Valst. Teatro art. St. Pilka, kuris nuo rudens teikė mums įvairių puikių vaidinimų, kovo mėn. žada apleisti Chichago. Svarbiausias art. St. Pilkos atvykimo Amerikon tikslas yra susipažinti su čionykščiu teatru ir pastudijuot amerikoniškos scenos ir movies produkciją. Chicagoje art. St. Pilka kelius syk pasirodė, kaipo artistas ir režiserius ir reikia pripažinti, kad tai yra įdomiausias ir stipriausias dram. artistas, kuris kada tik mus lankė, o taip pat ir kaipo režisierius, parodė mums daug nematytų dalykų.

Savo atsisveikinimui art. St. Pilka kartuoja viename iš gražiausių vidurmiesčio teatrų S. Čiurlionienės patriotinį veikalą "Aušros Sunus". Pirmą kartą statytas tas veikalas turėjo tiesiog nepaprastą pasisekimą ir žmonėms reikalaujant dabar bus dar kartą pastatytas, žmonių iš anksto galima sakyti bus pilnas teatras. Art. S. Pilka pas mus visi pamylo: vaidinimuose sutinki žmonių, kurie per kelius metus nesilankę į lietuviškus parengimus, taipgi ir nevaikai suamerikonėjusi jaunuomenė jau pradeda rodytis salėje. "Aušros Sunų" vilinimas teikia artistui St. Pilkai didžiausį kreditą, tokių vaidinimų mums reikia daugiau, jie mus prilaiko prie lietuvystės. Čikagiečiai nori kviesti kitą rudenį art. Pilką visam sezonui, nes jis parodė, kad tikrai yra labai mums nedingas.

"Birutė" smarkiai ruošiasi prie 20 metų jubilėjaus. Kviečiamas gerb. komp. M. Petrauskas sudaryti dalį jubilėjinės programos. Žadama išleisti knygą, pašvęstą "Birutės" 20 metų gyvavimui.

Birutietis

Mirtingumas Mass. Valstijoj.

Per pereitus 1926 metus Mass. valstijoj mirė 52,880 žmonių. 1925 metais mirimų buvo 51,890, tad 1926 metais pasidaugino ant 990. Sakoma, kad mirtingumo skaičius didėja del plintančio munšaino.

PAJIEŠKOJIMAI

Šimtai gražių merginu ir jaunų našlių ieško apsivedinui vyrų; taipgi daug turtingų vyrų ieško merginų tuo pačiu tikslu. Kas žingeidauja klauskit daugiau informacijų, prisiųsdami 2c. štampą. "Rimbas" 1 Bateman pl. So. Boston, Mass.

Palaikymui puikių plaukų naudok Ruffles

IGNAS J. BARKUS
ADVOKATAS
546-548 Slater Building, Worcester, Mass.
Ofiso tel: Park 7717
Namu tel.: Cedar 2863-W

Tel. Office Park 5134
Res. Cedar 1768-M
PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
827 State Mutual Bldg.
WORCESTER, MASS.

WORCESTER DAIRY SYSTEM
Near-by Milk & Cream
Phone Park 310
For
PROMT SERVICE AND
BEST QUALITY
17 E. Worcester St. Worcester, Mass.

Sandaro kalendorius

Šių Metu Sandaros Kalendorius Yra Didelio Formato ir Turiningas Raštais

JO ĮTALPA MAŽ DAUG YRA SEKANTI:

1. Kalendorinė dalis.
2. Beletristikos skyrius "Tėvynė ar širdis?" — vaizdas iš kovų lietuvių su lenkais senovėje ir vaizdelis — "Tarp sprogstančių rožių."
3. Poezijos skyrius. Naujos, originalės eilės, dar niekeno nematytos.
4. Satyra eilėmis. Čia telpa įvairios juokų originalės eilės, kurios kiekvieną palinksmins.

Čia yra kelios OKUS POKUS'O juokingos eilės. Taipgi telpa "Meilės Kalendorius", kur senbernis negali sau pačią išsirinkti.

5. "Ne visi špangi" sceniškas juokingas veikaliukas. Jis perstato, jog nevisada senberniai gali ženočius apgaudinėti.
6. "Senovės lietuvių tikėjimas", tai puikus straipsnis su senovės lietuvių Dievų paveikslais.
7. Straipsnis "Gyvenimo Ruožai", Strimaičio.
8. Moksliškas straipsnis iš Biologijos.
9. Straipsnis "Musų Žemė".
10. Įvairios informacijos apie Lietuvą
11. Sandaros skyrius, kuriame telpa kai kurių Sandariečių ir Centro Valdybos narių paveikslai.
12. Sutrauka svarbiųjų įvykių Amerikos lietuvių tarpe 1926 metais.
13. Biznierių skelbimai.

Kurių užsakymai yra prisiųsti, administracija tiems jau išsiuntė

Turime pastebėti, kad šiais metais Kalendorius Redakcijos pastangomis, su bendradarbių pagelba, likos prirengtas vien tik iš naujausių originalių raštų. Jokie raštai nėra iš niekur perspausdinti. Tokiu budu kalendorius nebus koki imitacija, bet tai **naujas originalis kurinys**, kuris skaitytojams suteiks daug naujų žinių ir gerų pasiskaitymų.

SANDARIEČIAI, PASISKUBINKITE JĮ UŽSISAKYTI IR SAVO GIMINĖMS Į LIETUVĄ PASIŲSKITE!

KAINA 25 CENTAI

Reikalaukit sekančiu antrašu:

SANDARA
327 E Street So. Boston, Mass.

Įvairios Žinios Apie Įvairius Parengimus

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Rašo "Sandaros" Korespondentai

MINĖTA LIET. NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVĖS, PROTESTO MITINGAS, KOMUNISTŲ KENKIMAS

RACINE, WIS. — Vasario 13 d. Turner's Hall bendrai Kenosha Dailės Ratelis ir ALT. Sandaros 35 kuopa buvo suruošus puiku koncerta. Programas pradėta pildyti 4 val. po pietų, susidedantis iš 12 numerių. Baigtas paminėjimu Lietuvos Nepriklausomybes 9 metų sukaktuvių Lietuvos Himnu.

Kadangi Dailės Ratelis susilaukė naują kudikį, to kudikio krikštynos įvyko šiame koncerte, duotas vardas Dailės Ratelio Vyrų Choras. Kudikis vos savaitės senumo, bet pasirodė esąs geras dainorius, sudainavo dvi dainelės — "Sudiev Lietuva" ir "Palankyn Saulytė Tekėjo". Velytina tam jaunam kudikėliui progresuoti taip sparčiai ir toliau, yra viltis iš to vyrų choro ateityje daug skambančių dainelių isgirsti. Po programui pradėta šokiai, laiko šokių leista dovana Lietuvos Albumas, laimikis teko kenoshiečiui. Šokiai baigta 11 v. vakare, duodami rengėjams pelno.

Truputį verta barti vietos lietuviai, kad neskaitlingai lankos į tokius svarbius parengimus, bet atsiminus sunkius munšaino laikus, kitaip ir buti negali. Vieni užimti gaminime "rasalykės", kiti pildydami sausos "gadynės" įstatymus naikina — geria, tokiam dideliam užsiėmime et kas tie koncertai ar kitokie parengimai.

Komunistai, kurie kaip paukšteliai čiulba i suklaidintus darbininkus apie vienybę, tą daro vien žodžiu, darbu pasirodo didžiausi vienybės neigėjai—ardytojai. Štai kad ir prie mus pažangios draugijos bei kuopos, buvo nutarę jei viena kuri rengia kitai nevalia tuo pačiu laiku ruoštvakaro, laukti progos. A LDLD. 65 kuopa dagirdus apie musų ruošiamą koncertą, pašmakšt slaptai ta pačią dieną ir laiku suruošė Lietuvių Svetainėje irgi koncertą, parsikviesdami is Milwaukės zydų choraNegana, kad sutartį sumyne po kojų, bet aiškiai pasirodė, jog jiems maloniau klausyti zydų barakodinavimas, ne kaip girdėti savo prigimtos lietuvių kalbos gražiai skambančios dainelės.

Sausio 30 d. ALT. Sandaros 35 kuopa buvo suruošus Lietuvių svetainėje protesto mitingą, kalbėjo p. A. Tulys, jo kalba vieniems tiko, bet didžiumai netiko, nes Tulys laikosi tos taktikos kaip "Dirva" ir kiti nuo Sandariečių atskalos laikrasčiai. Šitame momente, kurie aiškiu savo tokiu elgesiu daro sau nuostolius neteko daug skaitytojų ir rėmėjų.

Priimta šitoki po prakalbų rezoliucija:

Mes Racine, Wis., lietuviai susirinkę masiniam susirinkime sausio 30 d. 1927 m. Lietuvių Svetainėje reiškiame savo pasigailėjimą del įvykių Lietuvoje, gruodžio 16-17 d. 1926 m., ir smerkiame perversmo iniciatorius už sulaužyma Lietuvos konstitucijos ir įtvirtinimą prasto pavyzdžio. Mums rodosi, kad jei jau buvo koksai pavojus Lietuvai, tai jis buvo galima apeiti švelnesniu keliu, nelaužant konstitucijos. Mes nosime, kad Lietuva valdytų demokratinė valdžia. Nepripažystame fašistu diktatorių valdžios. Pasižadame remti už demokratybės atsteigimą Lietuvoje visas grupes.

Šita rezoliucija vienbalsiai likos priimta. Vėliaus šokta lietuviu šokiai, o po 7 v. v. del jaunimo, baigta 11 v. vakare. Ištariu ačiu visai dalyvavusiai publikai.

M. Kasparaitis

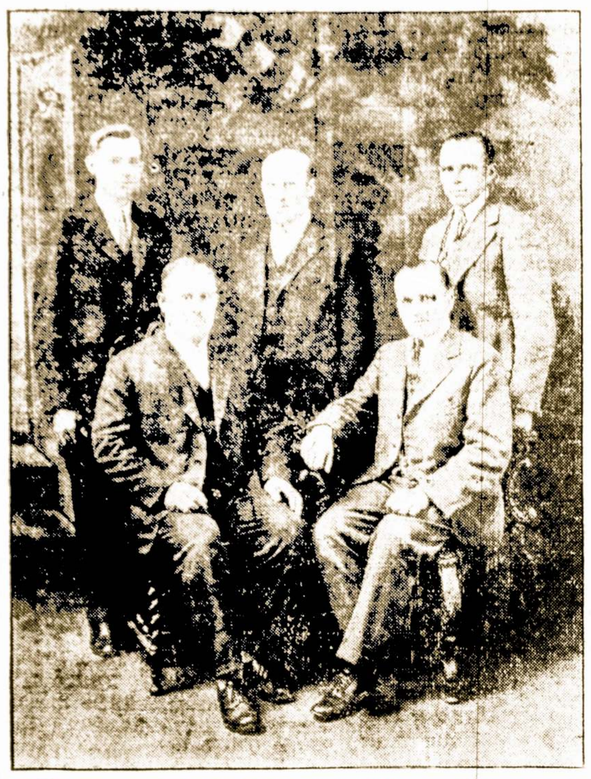

SANDAROS 11 KP. WATERBURY, VALDYBA
Iš kairės dšinėn sėdi: M. Krugelis ir J. Trečiokas. Iš kairės dešinėn stovi: J. J. Kvaraciejus, P. Krugelis, V. Rucinskas.

BOLŠEVIKŲ JOMARKAS.

DETROIT, Mich. — SL. A. 21 kp. susirinkime perdėm buvo bolševikiškas jomarkas, kokio ši kuopa dar nebuvo mačiusi.

Susirinkimas prasidėjo 2 val. po pietų. Protokolų raštininkas pranešė, kad jam važiuojant namo iš susirinkimo ir sustojus restorane kas tai pavogė protokolų knyga, kurioje buvo protokolai pereitų 10 metų. Laikinas pirm. žiurėi į narius ir klausia kas daryti. Visi tyli. Paskiaus vienas narys pastebėje, kad eiti prie dienotvarkės, net kaip eiti, nes dienotvarkė pamestame protokole. Kadangi pirmininkas buvo prašalintas, tai bolševikai duoda įnešimą, kad pamestą protokolą neprint ir pirmininką pasodinti ant sosto, kad vėl butų laužoma kuopos konstitucija, nes pirmininkas tam yra specialistas.

Vienas narys duoda įnešimą, kad butų svarstomas pirmininko skandalas. Kas tai pastebi, kad butų palikta pabaigoje susirinkimo. Pirmininkas duoda reikalavimą, kad tardymas butų atiduotas Piidomajai Tarybai, čia ir užsikurė visas raudonasis jomarkas. Kadangi buvo susirinkę visi raudonieji biznieriai savo tovarišči gelbėti tai netik pirmininkas buvo išteisintas, bet dar apkaltinti skundėjai: J. Ambroževičius ir J. Kulis, kurie liko suspenduoti ant 6 mėnesių.

Visi kuopos reikalai palikti nuošaliai. Jokių raportų neišduota. Ligoniai palikti nuošaliai, kurie negaus pašalpos, bet viskas imta svarstymui, kas tik naudinga raudonam bizniui. SLA. kuopos nariai privalo susidomėti, kur musų kuopa vedama. Juk nariai tokios bolševikojavalienės pakesti negali ir į susirinkimus nesilanko. Pereitais metais anie 16 narių prisirašė, o apie 40 pasitraukė. Ko sukausime ateityje.

Visiems kuopoms nariams, kuriems rupi savo apdrauda privalo tokiu raudonus komisarus šiukan ir kuopos reikalus tvarkyti savo reikalams, o ne raudonam bizniui.

J.

LIETUV. NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS.

LAWRENCE, Mass. — Lietuvos nepriklausomybės 9 metų sukaktuvių paminėjimą sumanė Sandaros 12 kuopa pakviesdama Lietuvių draugijas, kurių delegatai surengė masinį susirinkimą Vasario 20 dieną s. m., Lietuvių Ukėsų kliubo svetainėje, 41 Berkeley st., kaip 2 val. po pietų. Buvo labai blogas oras, bet žmonių prisirinko pilna svetainė. Panos Marijos Choras padainavo Amerikos ir Lietuvos Himnus. Kalbėjo kun. Šleinis Lietuvių Katalikų parapijos klebonas ir Leon Pruseika. Čia tapo padaryta pertrauka. Pertraukoje rinko aukas aukavo šios ypatos po $1.00: J. Sarikaitė, G. Kašėtienė, M. Amšejutė, A. Polskys. Po 50c.: J. Kazlauskas, S. Večkys, B. Stubeda, J. Jakštas, kn. S. Šleinis, P. Matuliavičius, S. Pajarskas, S. Skyrius, B. Markevičius, K. Dulskis, J. Savoliunis, J. Norvaišas, J. Pečiulka, J. Polčiauskas, K. Steponavičius, M. Bulota, P. Grigas, A. Sabaliauskas, J. Tamulionis, S. Sabonis, J. Šleivis, P. Puidokas, P. Stravinskas, K. Vaiskaitis, su smulkiais buvo $30.07, išlaidu už 500 plakatų $3.00. Kalbėtojui Pruseikai kelionė $2.30 ir rezoliucijos pasiuntimas — 77c. Viso išlaidu $6.77., likusius $24.00 nutarė Draugysčių Delegatai pasiųsti Lietuvos našlaičiams.

Po pertraukos dainavo Liaudies Choras laidotuvių maršą, ant intencijos už žuvusius Lietuvoje nuo fašistų rankos 4 bolševiku vadus ir pora darbininkiškų dainelių. Po to antru kartu P. M. Choras dainavo porą dainelių apie Vilnių ir paskiausia kalbėjo vietinis daktaras K. Mikolaitis, kuris kritikavo pirmutinį kalbėtoją L. Pruseiką ir pasakė, kad Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimas ir jos palaikymas priklauso padėka tikriems Lietuviams, o ne Rusijos bolševikams, su kuom užsigavo vietiniai draugai.

Paskiausia buvo perskaityta protesto rezoliucija, kuria susirinkimas vienbalsiai priėmė.

AUKOS

BRIDGEPORT, CONN. — Aukautojų vardai auka dusių Sausio 30, 1927 m. aike protesto susirinkimo, surengto per Bridgeporto Lietuvių Draugiju Vieša Knygyną. Aukavo po $1: A. Daugėla, M. Ambotas, P. Jubak, D. Pikčiūnas, J. Pudimas, B. Viduonas, J. Petrušaitis, A. Mureika, J. Masaitis, S. Tamošiunas, A. Skirka, K. Boriza, M. Bakunas, B. Pocius, P. Kazackas, J. Raginckas, J. Tarasevičius, K. [illegible], J. Cocius, D. Žemaitienė, J. Gakus, P. Degutis, P. Senkus, A. Kiulkis, J. Valinčius, S. S. Tamošiunas, C. Baltrėnas, M. Baltrėnienė, P. Kalėda J. Repšis, M. Kairis, K. Petrulis, F. L. ir D. V. Stasiunaitis $35.00. Smulkių surinkta $21.00. Viso $56.00. Rengimo lėšos apmokėta $18.00. Lieka $38.00, karie padalyta pusiau, tai yra $19.00 Lietuvos Darbininkų Rėmimo Kom., kita pusė tautiečių fondui, jeigu tokis fondas bus (yra politinis Iždas — **Red.**). Visiems aukavusiems tariu širdingą ačiū.

Rengimo Komisija

LAWRENCE'O LIETUVIŲ MASINIO MITINGO REZOLIUCIJA.

Mes, Lawrenco lietuviai, skaičiuje 400 suėję į masinį susirinkimą, paminėjimui devynių metų sukaktuvių nuo Lietuvos nepriklausmoybės įsisteigimo, kuris įvyko 20 dieną vasario, 1927 metų, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, 41 Berkeley st., ir kurį surengė Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 12 kuopos sumanymu bendra miėtoji kuopa, Motinos D. Aušr. Vartų Draugija, šv. Laurino Draugija, Lietuvių Katalikų Parapija, Lietuvių Ukėsų Kliubas, Lietuvos Sunų Draugija, šv. Onos Draugija, Birutės Draugijėlė, Amer. Lietuvių Socialistų Sąjungos 61 kp. ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugijos 37 kp., paminėję Liet. nepriklausomybės įsisteigimą ir kovas už ją, taipgi tas aplinkybes, kurios suteikė Lietuvai galimybę tapti nepriklausomą, peržvelgę Lietuvos užsienines ir namines bėdas josios nepriklausomo gyvenimo metais ir priėję prie fašistų užpuolimo ir nuvertimo liaudies balsavimu pastatytosios valdžios ir užkorimo ant Lietuvos žmonių savo teroristinės diktaturos, priėmė šią rezoliuciją:

Kadangi mes karštai rėmėme Lietuvos kovas už nepriklausomybę ir žymiai prisidėjome pire jos palaikyme, pirkdami Lietuvos Laisvės paskolos bonus ir įvairiais tam tikslui aukodami, ir kadangi visi Lietuvos klausimai mus gyvai interesuoja, todel mes jaučiamės turį teisę ir skaitome savo pareigą padaryti šį pariškimą delei įvykusios fašistinės revoliucijos Lietuvoj;

Mes esame pilniausiai isitikinę, kad fašistinė valdžia Lietuvoj įsisteigė ir pasilaiko faišstų valdomais šalies ginklais ir todel ji neatstovauja Lietuv. liaudies valios nei namie, nei užsiniuose. Taipgi mes numatome kad fašistai savo teroru ir imatomu prielankumu Lenkijai pavojun pastatė nuverstosios valdžios padarytąją Lietuvos-Rusijos nepuolimo sutartį, atkrieptą vyriausiai prieš grobikišką Lenkiją, o ši aplinkybė žymiai drąsina lenkus prie savo užmačiu Lietuvą pilnai pasiglemžti.

Šiuo supratimu vaduodasi, mes griežtai pasmerkėme fašistų revoliuciją ir pasižadam neatleidžiai kovoti iki jų valdžia bus privrsta pasitraukti ir ik liaudies valia bus atsteigta kuogreičiausia naujų ir pilnai laisvų rinkimų budu.

Šalin fašistinę diktaturą! Lai gyvuoja Lietuvos liaudies valia!

Pirmin. **Jonas Urbonas**
Rašt. **A. Bagdonas,**
Kasierius **M. Stakionis.**

W. M. ZUBRICKAS
Sunus Jono Zubricko iš Bristol, Conn. Dar jaunų metų budamas įstojo į Suvienytų Valstijų laivyną Ištarnavęs 12 metų tapo pakeltas į leitenantą. Norgyveno visą laiką tarp svetimtaučių, bet savo prigimtos Lietuvių kalbos nepamiršo. Gavęs leidimą apsivedė su lietuvaite Monika Barauskiute iš Waterbury Conn.

KAS LINK LIETUVIŲ PROTESTONŲ BAŽNYČIOS.

MONTELLO, Mass. Jau tulas laikas kaip kuriuose lietuviuose yra mintis suorganizuoti protestonų bažnyčią. Tam tikslui amerikonai protestonai metodistai episkopalai turi netoli nuo lietuvių apgyventos vietos labai puikiai įrengtą su visais patogumais bažnytukę ir linke yra lietuviams padovanoti, jei tik atsirastų tam tikslui vadas, kunigas lietuvys.

Pora savaičių atgal, pasklydo tarpe lietuvių gandas, kad jau amerikonai suranda lietuviam vada kunigą, ir išeina aikštėn, kad "Darbininko" buvęs redaktorius p. Gudas busiąs lietuvių protestonų kunigu. Tiems gandams nenorėjosi tikėti, bet pasirodė ir apgarsinimai lietuvių kalboj, kad jau buk Gudas atidarysias Vasario 13 d., 1927, 2:15 po pietų vaikų mokyklėlę minėtoje bažnyčioje. Susirinko lietuvių tulas skaitlius, minėtos bažnyčios pirmininkas lietuvis Andrius Kašparas atidaro susirinkimą ir perstato amerikoną protestoną kunigą Bocky. Tas pareiškė lietuviams savo simpatijos ir gerus velijimus del lietuvių. Toliaus pirmininkas perstato p. Gudą "Darbininką" buvusį redaktorių. Tas pasirodė labai bailiu, matosi ant veido persimainymo. Kalbėjo, kalbėjo ir negalėjom suprasti apie ką kalba ir tt. Toliaus pasisakė, kad nebuvęs prisirengęs kalbėt suaugusiems, bet buvęs prisirengęs kalbėti vaikams. Toliaus išgirdome, kad jau ponas Gudas atsisakęs nuo minėtos vietos, ar jis atsisakė visai nuo protestonų ar tik nuo montelliečių, tai nežinau, bet kad ponas Gudas pasirodė bailiu tai buvo visiems aiškku ir lietuviam nedaro garbės toksai nevyriškas pasielgimas. Dabar girdėjau, kad minėtoj bažnyčioj atliks pereigas iš Bostono ponas Kubilius, pakol kita gaus.

Kas bus toliaus "Sandaros" skaitytojams bus teisingai ir bešališkai pranešta.

Vietinis.

ŠIS TAS,, TAI VE KAS!

WORCESTER, Mass. — Lietuvos Nepriklausomybės pamniėjimas buvo surengtas vasario 20 d. Kalbėjo J. Neviackas iš South Bostono ir dainavo vietinis Aušrelės vyrų choras. P-lė Dužauskiutė sudainavo tris dainas, p-lė Paltanavičiutė paskambino piano. Tame apvaikščiojime kalbėtojas prisiminė apie Dr. Basanavičiaus mirtį ir publika atsistojimu išreiškė savo padėką. Kadangi oras buvo blogas, tai publikos buvo apie 200.

Antrą apvaisčiojimą turėjo federantai. Kalbėjo lu kunigai ir advokatas Milleris.

Lietuvių savitarpinės paskolos bankas per savo 3 metų gyvavimą jau spėjo paskolinti net 27 paskolas. Bankas turi 130 narių turtas siekia apie $10,000 Valdyba susideda sekanti: A. Budrevičius, pirm., P. A. Dedynas, ir A. T. Jasaitis, vice-pirmininkai, M. Civinskas, iždi. Taipgi komitetan įeina H. Lozavičiutė, J. Krasinskas, J. Sutkus, A. Kriaučialis, J. Žuromskis, V. Degutis, S. Pusvinskas, S. Voškelevičius ir J. Emkus.

Šią savaitę sudegė National Bottling, P. Lozoraičio sodės išdirbystė, nuostolių padaryta už $3.000. Lozoraitis yra žinomas kaipo tautiškų darbų remėjas.

Šiomis dienomis prasidėjo namų ir krautuvių apiplėšimai. Tik vienoje nakyje buvo išvogtos net 10 krautuvių. Tapo areštuoti 3 jauni vaikinai ir pasidė, kad lietuviai: Giedra Balčius ir Karpavičius. Dar vienas lietuvis gaudomas. Labai apgailėtina kad lietuvių jaunimas eina blogais keliais.

SLA. 318 kp. susirinkimas bus kovo 6 d. Aušrelės ambaryje, 2 val. po pietų.

SLA. 57 kp. suisrinkimas bus kovo 6 d. 2 val. po pietų Lietuvių salėje.

Lietuvos Sunų Draugijos susirinkimas bus 8 val. vakare.

Mirė N. Rabačauskas, 40 m. amžiaus, paliko 4 vaikus ir moterį.

Mirė Petras Atkočius, 37 m. amžiaus, paliko 3 vaikus ir moterį. Laidotuves aprupino graborius M. Civinskas.

Zanavykas

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

LOWELL, Mass. — Lietuvos Sunų ir Dukterų pašelpinės Draugijos, laikytame mėn. susirinkime vasario 7 d., 1927, plačiai apkalbėjusi kurią tai dieną draugija galėtų pasiskirti sau tinkamą del metinio baliaus. Kadangi čia jau nuo seniau gyvuojančios draugijos, kliubas, bei kuopos, turi pasiskyrę sau tinkamą dieną, padaryti vieną pasilinsminimą į metus, todel ir šioji draugija padaro viesą pareiškimą, pasiskirdama laikyti metinius balius, Lapkričio mėn. arba kitaip sakant, paskutinę subatą pries adventa.

Delei to, draugija nedarė "faito" su kitoms organizacijom, kad užemus jų nuskirtas dienas tam tikslui. Kada ligi šiol mineta diena buvo liuosa, tai mes vienbalsiai nutarėme ją panaudot Liet. S. ir D. Dijos metiniams baliams. Kitų draugijų komitetai ir nariai isitėmysite tai!

Pir. **J. Širvydas.**
Sek. **J. Daugirdas**
Iž. **L. Paulauskas**

KRIKŠČIONIŠKAS MELAGIS

LOWELL, Mass. Kokis tai T. S. "Darbininke" matomai krikščioniškas melagius stengiasi neteisingai apšmeižti Sandariečius. Tas žmogelis peckoja, buk sausio 31 d. kokiam tai kliube suareštavę Sandariečius. Turiu pasakyti,, kad Sandariečiai jokio kliubo neturi ir nieko panašaus nebuvo. Matomai tam žmogeliui jau priėjo laikas eiti išpažintį ir netarėjo griekų, tai pamelavo, kad butų iš ko išsispavėduoti.

Aš nuo savęs tam melagiai duodu štai kokį pasiulymą: pasiskelbk "Darbininke" suareštuotų Sandariečių vardus, tai užtai duosiu $50. Jeigu to nepadarysi ir neįrodysi, tai visiems aišku, kadį esi melagis. Apart to, jeigu rašai, tai kodel bijai savo vardą pasirašyti, juk su teisybe visur atvirai galima eiti.

J. Sadauskas.

SANDARIEČIŲ KUOPA DIDĖJA

DETROIT, Mich. Vietinė Sandaros 29 kp. auga narių skaičiumi. Buvusiame susirinkime vasario 13 d. prisirašė du nauji draugai. Kontestan tapo išrinkti trys seni Sandariečiai ir dideli veikėjai: F. Motuzas, K. Šnuolis ir J. Laukonis, jie parodys ką Detroitas gali.

Nauji prisirašę nariai yra sekanti: Dr. Šimalionis ir Garonskis, pastarasis pareiškė, kad ateidamas į sekantį susirinkimą atsives naujų draugų.

Po susirinkimo buvo paklausta kaip Sandariečiai žiuri į šiandieninę lietuvių politiką link Lietuvos. Visi pareiškė pasmerkimą Lietuvos smurtininkų valdžiai ir laiko Sandaros centro bei organo nusistatymo.

Plunksna N. 1

Pigi paskola.

Kaimynas, atėjęs pas kaimyną atsiimti skolos, sako: — Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus. Na ar ilgai neatiduosi skolos?

— Per amžius. Amen.

Moteru Skyrius

LIETUVIŲ JAUNIMO SUAMERIKONĖJIMAS

Šis klausimas yra didelės svarbos Amerikos lietuvių gyvenime. Apie tai kalba visu srovių žmonės ir visi susirupine, kaip augantį musų jaunimą nuo suamerikoniejimo sulaikyti. Tik pamąstykime, kiek laiko te klausimo rišinėti mašvenciame seimuose, susirinkimuose ir visur kur tik proga pasitaiko. Vieni supranta me vienaip, kiti kitaip bet musų jaunimas kai skęsta ištautėjime taip skęsta.

Aš esu linkus manyti kad jokios organizacijos jokie seimai to klausimo neišris, jeigu tėvai nesusirupins pačios lietuvės motinos, kurios auklėja savo sunus bei dukteris.

Tai paimkime kelius pavyzdžius, kaip musų motinos, kurios yra ateivės kalbasi su savo vaikučiais Juk jos pačios savo vaikučius stume į suamerikonėjima. Štai pavyzdis, kaip motinos kalbasi su savo vaikais:

— Džianuk. (Jonuk) musų beibė (kudikis) gul keričiakyj (vežimėlyj) out said. (laukia), pavačyl (padabok), kad jį dogi (šuva) neikąstų.

— Onutė, nusivašyk (nusiplauk) savo rankas, žiurėk kokios dori (purvinos

— Mere, (Marutė) nuklynyk (nuvalyk) stalą i dišes (torielkas) suplauk.

— O ką škuiėje (mokykloje) tau tycerka (mokytoja) sakė, ar lesinus (lekcijas) gerai išdaviai?

— Tai nais (gražus) mano beibė (kudikis).

Tai tik keli pavyzdžiai ir motinų pasikalbėjimų su savo vaikais. Tokie pasikalbėjimai nuolatinėje, kasdieninėje kalboj buna pedėm. Visuomet buna kalbama pusiau lietuviškai pusiau amerikoniškai. Tokia kalba vaikas ar mergaitė kalbėdamas su savo motina, ar jis gali užaugęs mokėti lietuviškai? Aišku kad ne! Ji puse lietuviškos kalbos žodžių nemoka. Nemoka todel, kad jį motina nemokino.

Jeigu matome tokius dalykus dedantis musų namuose, tai kam bereikalingai laikas gaišinti musų susirinkimuose ir ištautėjimo klausimus rišti. Čia privalo daugiausiai susirupinti tėvai ir motinos, privalo su savo kudikiais namuose kalbėti gryna lietuviška kalba, bet vengti maišyti švepliojančius amerikoniškus žodžius.

Tad lietuvės motinos susirupinkime šiuo taip svarbiu klausimu. Kalbėkime su savo jaunuoliais tyrai lietuviškai. Mokinkime juos netik kalbėti, bet sykiu skaityti ir rašyti lietuvių kalboje. Vakarais, vieton leisti savo vaikus naktimis trankytis, paduokime jiems lengvių skaitymų lietuviškas knygas ir lai jiems buna kasdieninė lekcijos perskaityti po vieną kitą pasakaitę. Lai jie tėvams perskaito ir turinčius lietuviškus laikraščius. Arba lai jie skaitydami amerikoniškus laikraščius tėvams lietuviškai paaiškina kas buna paaršyta. Tada vaikas ar mergaitė turės užsiėmimą, gaus didesnį prisirišimą prie skaitymo ir trankimosi bus pamirštas.

Kada to musų tarpe nėra, tai dažnai mes matom, kaip lietuvių vaikinų buriai, sykiu su svetimtaučiais maurioja gatvėmis dažnai laužiasi i krautuves arba šiaip visokias vagystes papildo.

Dar baisesnis dalykas su mergaitėmis. Jos namuose neturėdamos ką veikti trankosi naktimis. Tankiai tenka pamatyti, kaip kokis purvinas italijonukas arba airišiukas kur tamsiame pakampyje jas lamdo. Ko kiomis jos gali išaugti taip augdamos? Juk aišku, kad visa didžiuma tokių bunu gatvinės prostitutės, o kai kada kai kuriai ir pasitaiko apsivesti nors ir su padoriu vyru, tokiai tyrai gyvenimas nerupi. Ji negali buti vyrui ištikima ir padorų gyvenima neveda.

Pasižiurėkime kas šiandieną dedasi šeimyniniuose gyvenimuose. Nesutikimai, muštynės, saužudysės, persiskyrimai ir kitokie blogiausi pavyzdžiai. Tas tinkasi visokių žmonių tarpe, ar jie butų katalikai ar laisvamaniai. O prie to visko priveda palaidas išauklėjimas, iš jaunystės nemokinimas gerą nuo blogo atskirti.

Kiekvieno miesto tėvai ir motinos privalėtų turėti savitarpinius susirinkimus ir pasitarimus. Privalėtų nustatyti tokią tvarką, kad kiekviename mėnesyje jų vaikučiai išpildytų tam tikrus programus, kuriam kiekvienas iš jų imtų dalyumą. Tą darant, per mėnesį laiko vaikai turėtų užsiėmimą praisirengimui ir neturėtų laiko pakampėmis trankytis ir išaugtų pavyzdingais žmonėmis.

Dabar, dažnai mes savo laikraščiuose ginčinamės kiek vaiku turime auklėti. Tai bereikalingi ginčai. Geriaus pasirupinkim kaip juos gerais išauklėti. Galime auklėti po kelis arba po vieną, bet jeigu neprižiurėsim, tai ir tas vienas arba viena išaugs padaužomis ir jokios naudos nei sau nei tėvam senatvėj nepadarys.

Marė

VALGANT SVEIKATAI

Jonuk! užklausė mokytoja, jeigu tavo namuose pakyla argumentas, kaip pavadintum laimėtoją?

— Mano motina, —greitai atsakė Jonukas.

Ir teisybė, namuose Motina turi buti laimėtoja. Namai jos karalystė. Ji turi tinkamai sutvarkyti naminius dalykus ir tuos namus tinkamai valdyti. Jos užduotis yra milžiniška. Čionais tik imkime valgio klausimą. Negalime įsivaizdinti kaip jai yra sunku nuolat gaminti valgį ir vis pajvairinti. Maistas turi buti išmintingai sutaisytas, kad butų netik skoningas bet ir maistingas, nes jis gali pagerinti arba nusilpninti sveikatą tėvo, augančių vaikų ir mergaičių. Yra šeimininkės svarbiausia užduotis.

Kiekvienas žmogus turi valgyt jam pritaikytą maistą ir tik valgant gerą maistą busime sveikais. Gamta negali tinkamai atlikti savo užduotį, kuomet žmogus nevalgo tinkamai balansuoto maisto. Prastas maistas kenks sveikatai, jeigu ne dabar, tai senatvėje.

Kiekvienas normalis žmogus, moteris ir vaikas, reikalauja pieno, daržovių (šakninių ir lapiniu), šviežių vaisių ir produktu, pagamintu iš grudų kaip tai duona ir tt. Riebumai, kiaušiniai, mėsa ir saldainiai gali buti vartojami bet ne per daug ir tas priguli nuo kokio gyvenimo gyvename.

Maistas kunui pristato šilumos ir energijos. Jis atnaujina musų išsibaigusias celeles ir kunui suteikia mineralinius elementus ir vitaminus, kas reikalinga sustiprinimui kuno, kad galėtų geriaus nepasiduoti ligoms.

Kurenimo maistai yra riebumai, kaip tai sviestas, aliejus ir pienas su smetona prašalinta. Cukrus ir krokmoluotas maistas taipgi produktuoja šilumą.

Energijos maistai yra duona, grudai, bulvės, ryžos, sviestas, smetona, riebi mėsa, kurios kiekvienas žmogus reikalauja. Sustiprinti kuną ir jį sveikai užlaikyti reikia valgyti kiaušinių, surio, mėsos, žuvų, šabalbonų, žirnių riešutų ir pieno. Mineralinis maistas yra pienas, daržovės, grudai ir vaisiai. Musų maiste randasi keturi vitaminai ir jie visi kunui labai reikalingi. Jie pagelbsti sustiprinti kuną, kad geriaus kovojus ligas, ir nukreipti kai kurias ligas taip ėdį ir kaulų suminkštėjimą.

Kas sezoną reikia maistą mainyti. Žiemoj reikalaujame daugiaus mėsos ir riebumų, kad butum šilti, vasaroj reikalaujame salotų ir šviežių daržovių ir vaisių. Šiaurių žmonės beveik išimtinai valgo žalią mėsą ir riebumus, kuomet afrikiečiai valgo tik daržoves ir vaisius.

Motina turi prižiurėti, ar jos šeimyna reguliariškai valgo. Geri pusryčiai pradėti dieną daug prisidės prie žmogaus sveikatos. Reikia pusryčius nes kubinti. Kuomet visa šeimyna susirenka valgyti, butų gerai kad linksmumas viešpatautu. Tėvai turi buti pavyzdžiais vaikam Reikia mokinti vaikus povaliai valgyti.

Tankiai, kuomet tėvas nemėgsta kokį maistą, vaikai to ir nevalgys. Kadangi tinkamas maistas nukreipia daugelį ligų kiekviena šeimininkė turi kreipti daugiau atydos renkant ir gaminant maistą. Tautiška Džiovos Organizacija su savo 1,500 skyrių per visą šalį randa, kad maistas lošia svarbią rolę džiovos nukreipime. Organizacijos skyriai maloniai pagelbės motinoms planuoti valgius ir rekomenduos knygas, kurios aprašo gerai balansuotą maista. Kitais žodžiais,, pagelbės "valgyti sveikatai".

ATSIŠAUKIMAS

Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubus

Clevelando Lietuvių Piliečių Kliubas pora metų atgal buvo sumanęs suvienyti visus Lietuvių Amerikos Piliečių klubus į vieną centralinę organizaciją, ir tuom reikalu buvo atsišaukta su užklausimais į kitų miestų klubus. Ant užklausimų gavo virš 50 laiškų ir beveik visi atsakiusieji tą užmanymą užgyrė ir pilnai pritarė.

Vasario 9 d. 1927 m. Clevelando Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubas vėl pakėlė tą taip svarbų klausimą, ir tam tikslu paskyrė komisiją iš penkių asmenų, kuri turės butinai klubų organizavimo darbą varyti ir jei bus galima įkunyti gyveniman.

Komisija priėjo prie išvedimo, kad geriausia ir tinkamiausia priemonė piliečių klubų suorganizavimui yra šaukti visų Amerikos piliečių Lietuvių ir jų klubų suvažiavimą arba seimą, kuriame butų galima tam tinkami planai išdirbti ir priimti įstatų projektai.

Suvažiavimui laikas numatoma Liepos 3 ir 4 d., nes pripuola dvi dienos šventos ir bus patogu delegatams išvažiuoti.

Vieta yra nužiurėta Pittsburgh, Pa., nes toj apielinkėje yra daug pilietinių kliubų ir iš visu pusių patogu privažiuoti. Tik dar nėra žinios ką pasakys Pittsburgho veikėjai ir ten esanti kliubai ir ar sutiks priimti ši seimą pas savę. Geistina butų kad jie atsilieptų.

Kam reikalinga politinė Sąjunga.

Politinė Lietuvių Amerikos piliečių sąjunga yra reikalinga štai kam. Mes gyvendami Amerikoje turime veikti politikoj, taip kaip veikia visos kitos pažangesnės tautos. Šiandien mes lietuviai mažai esame žinomi Amrikos visuomenėje, nes neturime organizacijos su kuria Amerikos politikieriai galėtų skaitytis. Kartais pasitaiko vienas kitas Lietuvis kuris supranta ir gali veikti, bet neturėdamas organizuoto kuno užpakalyje savęs jaučiasi bejiegis ir negali vienas veikti be pagalbos kitų.

Prisiėjus svarbiam reikalui mes neturime pamato kuo remtis norėdami statyti valdžiai reikalavimus ir protestus klausimuose kurie liečia mus ir musų brolius ne piliečius.

Teisybė, turime daugybę piliečių kliubų po įvairius miestus, ir visi yra suorganizuoti su tikslu veikti Amerikos politikos lauke bet veikiant pavieniu sunku yra didelius darbus atlikti, atkreipti į savę kitų dome, ir tokiu budu, kliubai tenkinasi tik tuomi kad turi pasisamdę ar pasibudavoję sau vietas, sueina, pasimato, ir visas jų darbas kad pasidiskusuoja viename ar kitame politiškame klausime, bet jis taip ir lieka ant vietos, nes permaža jiegų nuėti toliau nuo žodžių.

Butų galima išrodyti šimtus įvairių klausimų, kurie butų galima naudingais padaryti jeigu mes butume susiorganizavę ir stipria visos šalies piliečiu organizaciją, todel broliai Lietuviai Amerikos piliečiai priimkit šita pakvietimą rimtai ir išdiskusuokit jį plačiai, išrodydami naudingumą ar nenaudingumą piliečiu kliubų organizavimosi ir išdėstykit budus, kokie jusų pažiura butų galima panaudoti prie šio darbo įkunijimo.

Visais reikalais, ypač jeigu kurie kliubai formaliai nutars prisidėti prie šio sumanymo ir organizuotis, rašykit į Clevelando Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo komisijos nari:

M. A. Ruseckas,
7416 Cornelia Ave.
Cleveland, Ohio.

Gera proga

— Onute, — klausia motina, — ko nori šiandien savo vardinių dienoj?

Onutė, kuri ka tik susibarė su savo broliuku, tuoj atsako:

—Noriu, kad Antanukui nors kartą butų gerai išpertas kailis.

KAIMIEČIO LAIŠKAS

Vienas Lietuvos kaimietis štai kokį laišką rašo "Lietuvos Žinių" Redakcijai:

Jums ten Kaune gerai gyventi. Ten yra bankai, ten ministeriai. Jųs visa žinote. Mes gi, kaimiečiai, gyvenam nežinios ir nerimaujame. Mums atrodo, kad dabar toki laikai, kai buvo peoviakų sukilimo metu.

Mes, kaimiečiai, turime daug abejonių ir rašome jum laišką, kad iššaikintumėte.

Musų kaimo mokytojas gauna gazietas, ale ką mes iš jų sužinome, tai tik darosi negeriau. Niekas mu su nuraminti nenori.

Va, Lietuvos Banko valdytojas mums įvarė didžiausios baimės. Mes supratome, kad jis pasakė jei taip eis toliau, kaip dabar yra, tai su litu bus taip, kaip ir su marke. Jei dabar litas laikosi ant 1 Rimkos sutaupytų 10 milijonų litų, tai kas bus toliau, juk p. Rimkos jau nebėra? Gal ir juokingas jums toks musų klausimas bet mes jo neišaiškiname Kai kas jau pradeda supirkinėti tai auksą, tai dolerius. Netiesa, kad tik patrijotai tą daro, kaip p. Jurgutis sako; musų klebonas joks patriotas, o parapijoj pradėjo klausinėt doerių. Mums matos, kad p. Rimka vėl reiktų pasodint taupyti litus; kai jis sutaupys jų daugiau, tai išleisti, kam reikės, bus nesunku.

Jus, žinoma, geriau supratate, bet jei Lito laikymosi šių metų perspektyvos tokios pat, kaip kad ir visos musų ukiškosios buklės, — kaip sako p. Jurgutis, tai mums matos, kad labai jau blogai. Butu gerai, kad p. Jurgutį jus dar kartą paklaustumėt ir parašytumėt mums.

Kitas musų klausimas apie koperatyvus. Mes prigulime prie žemės ukio, o musų kaimynai, kunigo giminės, prie ukininkų sąjungos. Bet ir ten ne geriau. Andai vedėjas sakė kad, sako, Kaune ministeriai nesuteikia ir užtai žirdi, pinigų neduoda. Išeina, kaip toj patarlėj: ponai pešasi, o mužikams kudlos dulka.

Mes manėm, kad už pieną, ir sviestą mes galėsime duonos nusipikrti, o dabar štai kokios kokelės.

P. Redaktoriau. Parašykite laikrašty, kad agr. Krikščiunas sumaniausiai rėdė ukininkų reikalus: pienines, kaip ant mielių, pradėjo augti, miškas pasidarė prieinamas ne tik bet ir mums, kaimeičiams klebonijoms ir žydams, ir be jokių varžytinių. Mes, kaimiečiai buvom atsiduse, kam jus ten keliate revoliucijas?

Ir dar mums paaiškinkite. Kaip ant stulpų buvo išlipinta, ar p. Smetona valstybės vadas ar prezidentas. Mat, pas mus eina ginčas. Tai šiam kartui tiek tik ir prašome paaiškinti. Gazietą mes pasiskaitysime pas mokytoją.

O dabar jum pranešame kas pas mus dedasi. Policija po gruodžio 17 d. pasidarė labai smarki: visus bara, klausinėja, grasina šaltąją ir net kokiu liogeriu, lyg jau nebeliko nė vieno gero žmogaus.

(Cenzuros išbraukta)

Mes nelabai tą suprantame, tai mokytojas paaiškino, kad, girdi, dabar, gaponam busią lengviau.

Paaiškinkit, ponai, kodel jųs dabar nerašot apie Seimą.

Pas mus paėjo gandai, kad Seimo nebusią. Mes netikime, mes rinkome jį, kad pastatytų gerus ministrius, o dabar paleisti. Ne, taip negali buti, turėtų svetimos žemės, svetimos karalystės įsikišti. Nesenai "Lietuva" rašė, kad vokiečiai jau kišasi. Mes manome, kad kitaip ir buti negali, nes be Seimo Lietuva tikrai gyventi negalės.

(Cenzuros išbraukta)

Gale neiškenčiu nepasakęs, kad kalbėjausi turguje su pažįstamais ukininkais ir mažažemiais ir jie visi vienan balsan sako ragavęs saldaus nenoresim kartaus; girdi, supratome dabar, kad tik valst. atstovai rupinasi valstiečių reikalais. Tai kitan Seiman rinksime tiktai valstiečius. Kunigai, ponai tegul savi renka savo atstovus. Mes jiems nepavydim, bet savo neužleisime. Lauksim atsakymo.

Andrius Pečiulka

LIETUVAI REIKALINGA PREKYBOS SUTARTIS SU VOKIETIJA

Demokratinė Lietuvos Vyriausybė, buvo pradėjusi daryti žygius sudarymui prek. sutarties su Vokietija, kuri yra labai reikalinga, bet dabar kaip bus mums Amerikos lietuviam labai svarbu žinoti, sutarties reikalingumas tai yra sekantis:

Motyvai:

1. Pasikeitė kaip Lietuvoj taip ir Voiketijoj ekonominės ir Žemės Ukio sąlygos. Lietuvos Ukininkai pradeda pamažų pereiti iš grudų prie gyvulių ir pieno Ukio, kuri iš visos praktikos pasirodė daug kartų tinkamesnė Ljeiuvoj, o padaryta sutartis tarp Lietuvos ir Vokietijos 1923 metais nebetinka šiandieną nes tuom laiku buvo taikoma daugiausiai grudų ukiui, nes 1923 m. ir Vokietijos politika buvo nenusistovėjusi ir sutartis buvo daroma pavirsutinė, dabar sąlygoms pasikeitus, Lietuvos žemės Ukio reikalams skubota naujoji sureguliavimo prekybinių santykių su Vokietjia.

Svarbiausia vieta tai sutarties straipsnis 8, skr. 3, remiantis šitom str. Vokietija uždraudė iš Lietuvos gyvulių ir mėsos įvežimą, taip pat uždraudė ir transportą per Vokietija.

Dabartiniu laiku netik musų žemės ukio produktams rinka butų nebloga Vokietijoj, bet Čechoslovakijoj ir kitur, nes eksportas sviesto, raguočių, kiaulių Lietuvoj auga, o neturint tinkamos rinkos daros dideli nuostoliai. Lietuvos ukininkams. Pavyzdin: 1924 m. kada buvo laisvesnis eksportas į Vokietiją, Lietuvis ukininkai gaudavo už gyvos kiaulės centnerį 110 litų ir daugiau, o Vokiečiam uždraudus importą, kainos nuvolė iki 85 litų, centneris. Iš Lietuvos kas metas eksportuojamu kiaulių gali buti šimtai tukstančių tonų, tokiu budu Lietuvos gyventojai turi nuostolių milijonus litu.. Tas pats yra su raguočiais sviestu ir žasimis. Apart raguočių, kiaulių, sviesto ir žasų Lietuvos kraštas eksporto turi daugiau tai yra semenys, linai, bulvės, agurkai, obuoliai, vyšnios, kriaušės, bruknys, grybai ir tt. Lietuvos demokratinė vyriausybė buvo labai susirupinusi visais klausimais, kuo greičiausiai sureguliuoti santykius su Vokietija. Ukininkai lauke, nes nesureguliavimas santykių su Vokietija duoda Lietuvos ukininkams didžiausius nuostolius. Pagerinus santikius Vokietija, pagerėtų ir ekonominė Lietuvos gyventojų padėtis.

Žemaitis.

Nepatenkintas.

— Klausyk tu, latre, jei dar kartą užgausi Onutę, tai tau kailį nulupsiu, — tarė tėvas vaikui.

— Tai tau ir šeimyninis gyvenimas. Tikrosios sesers negalima mušti.

DIRVA

(Eina 12-ti metai)

Populiariškas visuomenės savaitinis laikraštis talpina mokslo, literaturos ir kitokius gražius, lengvus skaitymui raštus, senoviškas pasakas, kokias visi mėgsta skaityti; Lietuvių Liaudies Dainas, kurias visi Lietuvoje dainavome jauni budami; plačiai rašo apie Sportą, atsižymėjusius musų tautos vyrus. ir tt. Kaina metams $2. Pamatymui siunčiame dovanai. Reikalaukit kopijos tuojau.

"DIRVA"
6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams — $2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BAČIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso ir gyvenimo vietos Telefonas S. B. 0441

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvelrt 5896
Buto: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 6502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometrista
Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston 4768
DR. BALABAN
GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS
Chirurgas ir prie gimdymo,
351 DORCHESTER STREET
So. Boston, arti Andrew Sq.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H.S. Stone O.D.
Akiu Specialistas
399a BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Vietos žinios.

Nepaprastai Svarbios prakalbos ketverge

Ateinančio ketvergo vakare, kovo 3 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje, E ir Silver sts., So. Bostone bus labai svarbios prakalbos. Kalbės Lietuvos Seimo atstovas, tik ką iš Lietuvos pribuvęs p. N. Radys. Šiose prakalbose p. Radys labai daug ko naujo praneš. Tad visi kviečiami į šias prakalbas atsilankyti ir išgirsti. Turime pastebėti, kad p. Radys su prakalbomis išvažiuos į tolimesnes lietuvių kolonijas ir gal daugiaus neturėsime progos jį išgirsti ir plačiai susipažinti su padėtimi Lietuvoje. Taigi panaudokime progą ir suirinkime ketvergo vakare, kovo 3 d. Prakalbas rengia Sandaros 7 ir 78 kuopos.

Smagus Gabijos Koncertas

Gabijos choro koncertas iš kokių 24-25 muzikos — meno kurynių pavyko gerai. Koncertas įvyko 27 d. vasario, nedėldienio vakare, Lietuvių salėje. Koncertą vadovavo Jonas Dirvelis, pianu palydėjo plė K. Kasparaitė. Publikos atsilankė apie 200 asmenų.

Koncerto programa. — Specialė orchstra iš Worcesteriečių ir p-lių Kasparaičių sugriežė "Home Circle Overtura" —Greenwaldo Gabijos mišrus choras sudainavo "Vėjužėlis", "Aras" ir "Beaušlanti Aušrelė". Jonas Nauburis, tenoras sudainavo "Visur Tylu", "Neužmiršk", "Kur Bakužė Samanota" ir "Tykiai Nemmėlis Teka"

Poni Zuzana Neviackienė, solo sudainavo "Tariau Sudiev" — Denzo. Poni Rirvelienė ir Neviackinė sudainavo duetą "Gypsy love song" — Herberto ir "Plaukia sau laivelis", — St. Šimkaus. Gabijos vyrų choras išpildė tris dainas — "Žalioj lankoj", M. Petrausko, "Tu girele". Tallat-Kelpšos ir "Leiskit į Tėvynę" — Vangaičio.

Antroj dalyje koncerto Gabijos mrginų shoras sudainavo iš operos "Il Travatore" dainą. Solistės buvo R. Černiauskaitė (iš Lawrence) ir Dirvalienė iš Worcesterio. Dar prie to sudainavo "Plauk dainelė", Žemaičio ir "Vai kalba žada" taip pat Žemaičio.

Rožė Černiauskaitė solo sudainavo "Skaisti Saulelė" ir antrą pasirenkant. Toliau ėjo piano kurinys.

Toliau p-lė Podeliutė ant piano išpildė vieną kurinį. Paskiau Gabijos vyru choras sudainavo "Volga" — Brambergo, "Gaudžia Trimitai", — Petrausko ir "Motulė mano". Paskiau sudainavo poni Neviackienė su Černiauskaite duetą.

Ant užbaigos Gabijos mišrus choras sudainavo "Vilniaus Lietuvaitė" — Petrausko, "Neverkit pas kapą", — Petrausko (solistu buvo Jonas Nauburis) ir koncertas užsibaigė su Naujalio Užtrauksim Naują Giesmę". Daugiau tokių koncertų. Tai bus daugiau muzikos, meno, harmonijos, įspudžio, ir dailes. Didžiai koncertą pagražino specialė orchestra, kuria Dirvelis buvo atsivežęs iš Worcesterio.

Reporteris.

Skandalas Miesto Vaidininkų Tarpe

Pereitą savaitę Bostono miesto vaidininkų tarpe kilo didelis skandalas. Sako, jog susekta majoro brolis Nichol kyšių emime. Sakoma, kad jis gaudavęs po $168 savaiteje nuo tulų kontraktorių kaipo kyšius.

Išmetė Policmanus Iš Automobilio.

Pereitą savaitę policmanai So. Bostone patėmijo du jaunu vaikinu važiuojančius automobylyje ir įtarė juos automobilių vagiais. Tuoj policmanai įsėdo į automobilį ir tuos vaikinus norėjo nuvežti į policijos nuovadą. Bevažiuojant vaikiniai policmanus išstumė iš automobiliaus laukan ir sau nuvažiavo.

Naudoja Vokišką Lokomotyvą

Ant Boston ir Maine geležinkelio pradėjo naudoti naują, Vokietijos Krupo dirbtuvėj padaryta geležinklių lokomtyvą. Šis lokomotyvas yra naujausios mados ir kurianamas aliejumi, kurį galima leisti be jokio sustojimo per 24 valandas.

Kiek Nuostolių Audra Pridarė

Buvusioji sniego audra Naujojoj Anglijoj padarė sekancius nuostolius:

Audros verpetas pagavęs nunešė į jures du žmones ir jie prigėrė.

Išvertė 2,500 telefonų bei telegrafų stulpų.

Abelnai nuostolių padarė už 2 milijonus dolerių.

Lankėsi Cliffside.

Pereitą nedėldienį Sandaros Centro Sekretorius bei red. lankėsi Cliffside, N. J. ir ten turėjo prakalbas. Žmonių prijautimas Sandaros darbams didelis. Surinkta aukų Sandaros politikos reikalams $29.00 ir gauta keliatas naujų "Sandarai" skaitytojų.

Lankėsi svečias.

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį Bostone lankėsi buvęs Sandaros Centro Sekretorius p. V. M. Čekanauskas, iš Hartford Conn

Užgavėnių Balius

Kovo 1 d. užgavėnių vakare, Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija surengė nepaprastai puikų Prijuostčių Balių. Paskirta trys dovanos toms moterims be merginoms, kurios turėjo gražiausias prijuostes. Jaunimui puiki proga linksmai užsigavėti. Sekančią savaitę plačiau parašysime apie tai.

Valukonis Naujame Biznyje.

Vietos lietuviams gerai žinomas biznierius Petras Valukonis, kuris iki šio užlaikė auksinių daiktų krautuvę, 375 Broadway dabar savo bizį prapliečia, is netik savo krautuvėje laikys auksinius daiktus bet laikys pančekų, kepurių, kaklaraiščių, kalnierių marškinių ir kitokių aprėdalų.

Svečiai.

"Sandaros" Redakciją aplankė p. S. Tareila, iš Lowell, Mass. su savo sunais. P-nas Tareila yra tėvas žinomos Lowellio gražuolės Elenos Tareiliutės, kuri už gražumą ir šokius daug dovanų yra gavusi ir šauniai atsižymėjusi.

Užtroško gazu

East Bostone, ant Saratoga gatvės grazu užtrišką tulas Dulont, 42 metų kavalierius.

Bukite atsargus

Pastaromis dienomis Bostone atrasta keliatas vyrų su supjaustytais veidais ir gerklėmis. Policija mano kad atsirado kokis pakvaišėlis, kuris gatve einantį žmogų užpuola ir supjausto.

Pondzis Siuva Guzikus

Pagarsėjęs finansiniuose skandaluose Charles Pondzi, kuris dabar randasi kalėjime Charlestowne, siuva guzikus. Mat kalėjime jis gavo darbą prie kriaučių.

Traukia Teisman Kavalierių

Tula mergina Pauline Zala, traukia teisman J. Herscovitz už tai, kad jis buvo prižadėjęs ją ženytis ir dabar atsisako. Vyras yra skundžiamas ant $50,000. Kavalieriams yra gera lekcija; jei nemanot vesti, tai nekalbinkit merginos.

Specialio Reporterio Pranešimai.

"BLINDA"

Pasivadinau save specialiu reporteriu todel, kad aš lankausi net ir ten, kur manęs niekas nepraso, ir parašau tą, kas nereikėtų rašyti.

Pereitą savaitę, Jurgio Washingtono Dienoj teko užsukti į Sandariečių Moterų kp. perstatyma, "Blindą", Lietuvių Svetainėje, So. Bostone. Sulošta vidutiniai gerai. Bėdos kiek buvo su šviesomis. Mat elektrai kas ten pasilarė, tai svetainėje kaip kada buvo tamsu, kaip kada vėl nušvisdavo. Publikai buvo iš to fonių, o aktoriams piktumo.

Žmonių atsilankė vidutiniai, nemažai.

GABIJOS KONCERTE VERDIES PERLAI

Kitas mano apsilankymas toje pat svetainėje buvo pereito sekmadienio vakare. Nuėjau pasigrožėt Gabijos choro koncertu. Ir už tai esu labai dėkingas p. M. Kudarauskui, kuris jau iš kalno mane "užordino" buti tenai. Tai buvo tikrai puikus koncertas! Viskas patiko, bet už viską labiausiai man ,ir rodos visiems kitiems, patiko Gabijos merginų choro sudainuota ištrauka iš Verdi'es operos "Il Travatore". Nesitikėjau, kad tokį sunkų muzikos dalyką išgirsiu svetainėje ant kampo Silver ir E gatvių, kuomet juomi tekdavo man grožėtis tik New Yorko Metropolitan Operoj. Daugiau tokios pažangos muzikoj nene!

O tų Gabijos merginų gražumėlis! Aš sakau, tai kaip lelijos! Vyrai gi kaip pijunai! Tiesa, randasi kelei surabmieji kavalieriai ale visi pirmos klesos džentelmonai! Malonu ne vien tik klausyti juos dainuojant, bet gražu ir pasižiūrėti.

Gaila, kad žmonių nebuvo daug.

STYGINIS "VYTURYS" IR ČIULBA IR GIEDA

Pereito nedėldienio popietv aitvaras mane buvo nunešęs į Brightoną, kur įvyko prakalbos su koncertu, vietinėj Lietuvių svetainėje, ant Lincoln gatvės. Rodos, tai buvo Kooperacijos parengimas. Žinoma, tai buvo vienas iš daugelio dabartinių protestų prieš Lietuvos fasistus. Kalbėtojai ėdė kailį fašistam atsakančiai, o "Vyturys", So. Bostono liet. stygine orekstra, po vadovybe R. Židžiuno, labai puikiai paskambino. Ne skambino (net trimis dėvėjais), bet sykį ir dainavo skambindami. Tai buvo tikra naujiena išgirsti sykiu skambinant ir dainuojant

NAUJA ORKESTRA

Kalbant apie muziką reikia paminėti, kad neužilgo stygine orkestra "Vyturys" susilauks sau talkininko, tai antros tokios stygines orkestros, kuri jau senai lavinasi ir rodosi jau pilnai susiorganizavusi. Jos vardas yra "Kankiėss'. Susideda didžiumoj iš Sandariečių jaunimo. Siai orkestrai taip jau vadovauja p. R. Židžiunas.

Organizatorium yra p. Balčiunas, pirm. Žiuris.

Aš sakau, tikras šposininkas tas Židžiunas! Atvažiavęs Bostonan pirmiausia įkurė ir pastatė "Rimbą" ant kojų (su pagelba p. K. J. Paulausko), o dabar, su pagelba "Rimbo" (ir kitų laikraščių) įkurė net dvi stygines orkestras palinksmininmui lietuvių. Linkėtina, kad viskas bujotų ir eitų stipryn ir tobulin, kai "Rimbas" taip ir muzikalės draugijėlės.

Dirvos užtektinai yra del visų!

Specialis Reporteris

"RIMBAS" FAŠISTUS GERIAUSIA NUPLAKA!

Šių metų pirmas "Rimbo" numeris (už du mėnesius) yra labai didelis ir įdomus, nes puikiausiai numaskuoja fasistus. Taipgi telpa daugybė paveikslų kurie atvaizdina fašistų veterolus ir jų pakalikus. Tuoj dėk 10c. konvertan ir su savo antrašu nieko nelaukdamas siųsk išleistuvei gavimui vieno numerio. Skubinkit, kad nepriruktų!

"RIMBAS"

1 Bateman Pl., So. Boston Mass.

Tel. S. B. 4000
Dr. J. C. SEYMOUR
(LANDŽIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 val. vak.
381 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Dr. J. J. Zabarauskas
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Kreipkitės vakarais
414 BROADWAY
S. Boston, Mass. Res. Tel. Talbot 5863

ALLEN HOWE
DENTISTAS
Kambarys 17. Tel. connection
409 BROADWAY
South Boston

Tel. Haymarket 1307 Vakarais iki 6 Subatomis iki 10
Jusų Kreditas Yra Geras
Mes parduodam tiesiai is musų "wholesale houses" geriausios rųšies vyrų ir moterų drabužius, sermėgas, kailius, auksinius daiktus, rakandus, karpetus, pianus, fonografus, radios, ir t.t., už prieinamą kainą.
Išlygos lengvos — pritaikomos jums.
L. GOLOSOV CO.
39 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS
Šitas kuponas yra vertas $2.00 kaip pirksit.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą
Už pilną pagrabą galima apsieit su $80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo $20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.
Ofiso ir gyvenimo antrašas:
826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS
Tel. S. B. 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite geisingų vaistų ir užtepinimo kaimom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydaujes nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenė jusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slapingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

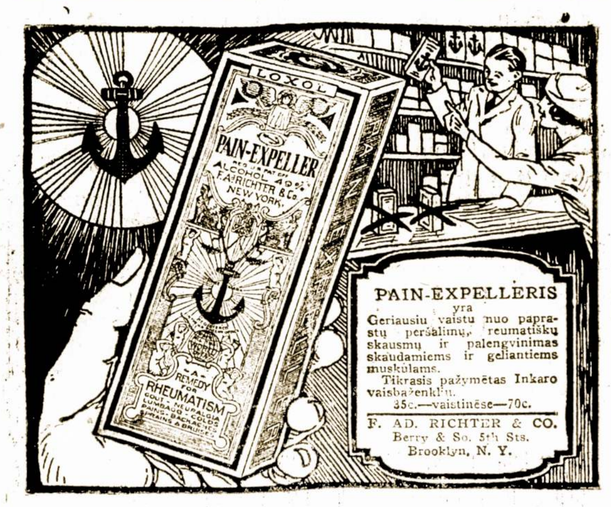

PAIN-EXPELLERIS
yra
Geriausiu vaistu nuo paprastų peršalimų, reumatiškų skausmų ir palengvinimas skaudamiems ir geliantiems muskulams.
Tikrasis pažymėtas Inkaro vaisbaženklis.
35c.—vaistinėse—70c.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

CITY POINT. — 2 šeimynų, 5-6 kambarių, kampinis namas, vieta del garadžio. Prekė $5,000. Įnešti $500.

PALEI DORCHESTER ST. — 2 šeimynų, 10 kamb. namas, šilumos, maudynės, anglių-gazo pečiai. Prekė $8,700. Įnešt $500. Lengvos išlygos.

CITY POINT — 2 šeimynų, 5-6 kambarių namas, geriausioje padėtyje, visi improvmentai, elektra ir šilamos, vieta del garadžio. Įnešt $2,000.

FRANK W. RYEN,
361 Broadway So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0511

PARSIDUODA LABAI PIGIAI
3 šeimynų namas, visi improvementai, elektra, 3 garo (steam) šildomi pečiai, piazai ir tt. gražioj vietoj, Dorchestery. Turtas turi būti greitai padalintas tarpe giminių todel ir nama atiduoda už $10,900.
B. B. STEFAN
Room 508, 110 Tremont St. Boston
Tel.Liberty 7865 arba S. Bos. 2938-R

24 NAUJI NAMAI
SOUTH BOSTONE
Tarp M ir N, Columbia Road, Marine Rd. ir East Eight Street, prie marių, ant kalniuko, kur dideli medžiai vasarą žaliuoja.
Jau keli namai yra parduoti ir greit bus visi išparduoti pirm negu pabudavoti. Jie bus budavojami sulig pleno jau pabudavotų namų Dorchestery. Dabar proga pasiskirti. Skubinkit pirkti, nes bilderis pabudavos taip kaip norėsite už $2500 imokėjimo.
(Tuos visus namus bus galima pirkti tik per musų agenturas).
A. IVAS
110 Tremont Street Boston
545 E. Broadway. South Boston

NAMŲ STATĖJAI
Budavojame namus, senus taisome, rijazus ir naujus stogus dedame, sentinam iš lauko ir vidaus, murinme fundamentus, darome abelnai visokį darbą del namų už prienamą kainą.
M. BILESKEVIČE & CO.
4 Armandine St. Dorchester, Mass.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS ir INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą, padaryu visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, daru viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyka.
395 BROADWAY SO. BOSTON.
Tel. So. Boston 2340

D.A.ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
Ofisas:
983 CAMBRIDGE ST.
Tel. Univ. 8831—R.
Univ. 8831—W
Gyvenimo antrašas:
Tel. Univ. 0378.
448 CAMBRIDGE ST.

BARGENAS
3 šeimynų 15 kambarių namas su visais naujos mados įtaisymais, priešais ir užpakaly piazai, gražioje ir parankioje vietoje, morgičai ant lengvų išlygų. Prekė $11,600.
V. P. YANKUS.
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Ant antrų lubų S. B. 2027

NAUDOK PROGĄ!
4 AKERIŲ ŪKĖ
Visai arti Bostono, 5 kambarių naujas namas, vėliausios mados įtaisymais. Kiti visi budinkai stiprus, su reikalingais įrankiais del ūkės. Gražus sodas ir vieta. Turi buti parduota greitai. Kaina $6500. Įnešti $1500. Matykite:
B. KONTRIMA
545 E. Broadway So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 0605 arba 2483-W

PINIGŲ PASKOLA
Jei jums reikia pirmą ar antrą mažo ar didelio mortgage už žemiausį nuošimtį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages
P. J. KAY,
Room 508
110 Tremont St. Boston, Mass.

VINCAS R. GALUBICKAS
KARPENTERIS
Taisome ir pentiamme namus, peiperinojame kambarius, dirbame visokių darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27)
72 DOWNER AVE.
DORHESTER, MASS.
Tel. Columbia 5297

Tel. So. Boston 2795-R
NEW ENGLAND CLEANSING & DYLING CO.
450 Broadway So. Boston, Mass.
Drapanas paims ir atveš dykai
Pašaukite per telefoną

K. ŠIPLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gydunolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Namų telefonas Univ: 1463-J.
A. O. SALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name, (2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. So. Boston 3520

PARDUODAME VILNAS
Del Matrasų ir Kaldrų
PAUL O'SULLIVAN, Inc.
192 Summer St.,
Boston, Mass.

Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės bonkutės.

Jie visi mėgsta
VISOSE VAIS-TINĖSE
BAMBINO BABY'S BEST FRIEND
Nėra nieko geresnio nuo užkietėjimo vidurių ir suirusio skilvio.
35c. UŽ BONKĄ

F. AD RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
063 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST.
SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 4539.